

Kurjer Łódzki

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.

Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.

Redakcja otwarta od godz. 9 do 7 po poł. bez przerwy. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

Jugosławia uderza w dzwon na alarm.

Włochy przeprowadzają gorączkowe zbrojenia.

Koncentracja wojsk na granicy.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Białogród, 29 kwietnia.

„Dziennik „Obzor” w Zagrzebiu ogłosił wczoraj korespondencję swego specjalnego przedstawiciela, zawierającą sensacyjne informacje w sprawie prowadzonych od dwóch miesięcy przez Włochy przygotowań wojennych. Korespondent ten donosi m. in., co następuje:

W pogranicznej strefie włoskiej na od cinku Tarnis — Rjeka zaprowadzony został stan oblężenia. Wszystkie wioski zajęte są tam przez oddziały milicji faszystowskiej, wykonywującej nadzwyczajną surową kontrolę nad ludnością słowiańską oraz wogóle nad cudzoziemcami. Wiele tu turystów zostało zaaresztowanych i za trzymania instrukcji z Rzymu. Cała strefa pogranicza od Tarnis do Rjeki jest ufortyfikowana, m. in. zbudowano tam ostatnio wiele pozycji betonowych dla artylerji ciężkiej. Ponadto istnieje tam kompletny system połączeń ze sobą szereg strzeleckich, umocnionych przekaźnikami z drutu kolczastego. Prowadzona jest również intensywna budowa dróg strategicznych. Wiele stacji kolejowych o znaczeniu drugorzędnym z punktu widzenia normalnego ruchu zostało powiększonych. Zbrojenia dają się również zauważyć w portach. Tak naprz. w porcie Pola gdzie dotychczas stało kilka torpedowców, obecnie znajduje się cała dywizja lekkich okrętów, których zadaniem jest kontrola nad północnym kątem Adriatyku. Armia stojąca w Trjeście, przetrzymała rozkaz natychmiastowego przesłania do naczelnego dowództwa wykazu materiału wojennego, jaki jest jej potrzebny dla dopełnienia go do rozmiarów, przewidzianych w stanie wojny. Gorycja, której założenie stanowiła dotąd jedna dywizja, sta-

nie się kwatery główną nowego korpusu. W konsekwencji na przestrzeni niespełna 10.000 km. kwadr. stać będą 2 korpusy wojska, do czego trzeba doliczyć 5 legionów milicji faszystowskiej, zmobilizowanych z okazji manifestacji z powo-

du uroczystego obchodu rocznicy założenia Rzymu. Delegaci faszystowskich zwłazków prowincjonalnych odbyli we wszystkich miejscowościach wiecie, podnosząc w swych przemówieniach konieczność zjednoczenia wszystkich sił narodo-

wych ze względu na powagę chwili. W kołach faszystowskich wypowiediany jest pogląd, że w razie nieratyfikowania traktatu w Nettuno, Włochy zajmą dawną trzecią strefę Dalmacji, t. zn. Suszak, wyspy Quarnero i Dalmację północną.

KONCENTRACJA WOJSK.

Agencja telegraficzna „Express”.

Paryż, 29 kwietnia.

„Matin” donosi o wielkich przygotowaniach wojskowych Włoch przeciwko Jugosławii. Rzekomo został ogłoszony stan bieżenia w okręgach Tervys i Fiume. Według krążących pogłosek odbywa się grupowanie wojskowe w okolicach nad granicznych.

TRAKTAT ANGIELSKO-WŁOSKI?

Berlin, 29 kwietnia.

„Berliner Tageblatt” podaje rewelację ogłoszoną w dzienniku „Wreme” w sprawie rzekomego traktatu między Chamberlainem a Mussolinim.

Traktat ten, według doniesień „Berliner Tageblattu” zawiera 6 punktów: po 1) dotyczy Bessarabji, 2) wspólnego wystąpienia Anglii i Włoch na dalekim wschodzie, 3) uznania przez Anglię interesów włoskich na Bałkanach i uznania paktu w Tiranie, 4) zawiera umowę co do współdziałania flot na morzu Śródziemnym, 5) zgadza się na włączenie Tangeru do hiszpańskiej stery wpływów w Marokku i 6) wyraża zgodę Anglii na ustąpienie przez Hiszpanję wysp balearskich Włochom.

Teatr CASINO

Dziś godz. 12 w nocy

WIELKI KONCERT Artystyczny

w którym udział biorą najwybitniejsi artyści scen warszawskich

Hanka Ordonówna pieśniarka teatru „Qui-Pro-Quo” **F. Jarossy** konferencier teatru Qui-Pro-Quo

Piotr Zajlich baletmistrz Opery warszawskiej **Irena Szymańska** primabalerina opery warszawskiej

Franciszek Freszel artyści opery warszawskiej

Bilety do nabycia w kasie teatru „Casino” od godz. 11-ej rano.

Miłość ojczyzny jest wykładnikiem miłości ludzkości.

Internacjonalizm wrogiem pokoju i spokoju narodów.

Odczyt b. prezesa ministrów Skrzyńskiego w Instytucie Carnegiego.

Tel. wł. „Kurjera Łódzkiego”.

Paryż, 29 kwietnia.

W wielkiej sali odczytowej instytutu

Carnegiego odbył się dzisiaj wykład byłego premiera Skrzyńskiego na temat „Nacjonalizm a idea międzynarodowa”. Audytorjum składało się z rady Instytutu Carnegiego, przedstawicieli Ligi Narodów, Akademii nauk politycznych, korpusu dyplomatycznego, władz francuskich i t. p. Brianda reprezentował Massigli, sekretarz konferencji ambasadorów, na trybunie zasiadli także ambasadorstwo Chłapowscy, wyższy personel ambasady, poseł polski w Londynie, Skirmunf, konsul generalny Poznański, ambasador Laroche, generał Nollet, August Gauvain, profesor Tibal, tudzież szereg osobistości ze świata politycznego, prasowego i wyższych sfer towarzyskich.

Pierwszy zabrał głos przewodniczący zebrania, minister grecki, Politis, który w imieniu Instytutu Carnegiego oddał hołd polityce pokojowej Skrzyńskiego oraz jego zasługom na terenie Ligi Narodów, gdzie od czasu jego przybycia do Genewy nastąpił zwrot na korzyść Polski.

Skrzyński zaczął swój wykład od analizy doktryny bolszewickiej, w której ście rają się prądy tak sprzeczne, jak budzenie poczucia narodowego wśród ludów azjatyckich, oraz duszenie idei narodowej na rzecz międzynarodowej wśród ludów europejskich.

Przechodząc następnie do definicji idei narodowej, Skrzyński usiłował dowieść miłości ojczyzny, co bynajmniej nie wy-

łącza wiary w wyższe hasła ludzkości i że państwowość grozi większe niebezpieczeństwo od przesadnego egoizmu narodowego, aniżeli od wsiąknięcia ideałów, które przyświecają postępowi cywilizacji. P. Skrzyński zakończył reminiscencją historyczną, przypominając, że hasło braterstwa narodów wyszło od jednego z największych geniuszów Polski i ludzkości, Mickiewicza. Wykład Skrzyńskiego, przy brany w piękną szatę krasomówczą, bogaty w styl obrazowy i mnóstwo najrozmaitszych cytata, wysłuchany był z nieustającym zainteresowaniem. Dziękując prelegentowi, minister Politis zaznaczył, iż nie można było wznioślejsz ująć trudnego zagadnienia, ani też wierniej streścić ideałów, będących podstawą Ligi Narodów i Instytutu Carnegiego.

Międzynarodowa konferencja gospodarcza.

U góry od lewej ku prawej: Loucheur (Francja), Balfour (Anglja), Robinson (Ameryka), Mayrisch (Luksemburg). U dołu od lewej: Litwinow (Sow. Rosja), Theunis (Belgia), Sokal (weźmie udział w konferencji nie jako oficjalny reprezentant rządu polskiego, Polskę reprezentować będzie p. Hipolit Gliwic) i Pirelli (Włochy).

„Punkt-Roller”

wzmacnia siły i zdrowie.

Powrócił Lekarz-dentysta

Roman Ritt
i wznowił przyjęcia.

Nacjonalizm Chin oko w oko z Anglią. Manifest Czang-Kai-Szeka rzuca rękawicę walki Anglii.

Zwycięska ofenzywa Czang-Tso-Lina.

Agencja Wschodnia.

Londyn, 29 kwietnia.

Według wiadomości, nadeszłych z Szanghaju, manifest Czang-Kai-Szeka wywołał tak silne wzburzenie, szczególnie w kołach zbliżonych do korpusu dyplomatycznego. Oczekuje się tam agresywnego wystąpienia ze strony Anglii. Z kół po informowanych komunikują, iż do czynnego wystąpienia Anglii jest Czang-Kai-Szek przygotowany i na wypadek rozpoczęcia przez Anglię kroków zaczepnych obsadzi on własnym wojskiem cały szereg punktów strategicznych. Jak przypuszczają, Anglia rozpocznie swoją akcję od zajęcia zbrojną ręką koncesji cudzoziemskiej w Hankou.

WALKI POD TAJPINGIEM.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Pekin, 29 kwietnia.

Pomiędzy wojskami rządu kantońskie go prowadzącymi ofenzywę w kierunku na Nankin, a armią gen. Czang-Kai-Szeka, doszło do poważnych walk, prowadzonych na szerokości frontu dwudziestu kilometrów. Wojskom gen. Czang-Kai-Szeka udało się przełamać front prokoministycznych wojsk hankouskich, które zmuszone były do opuszczenia Tajpingu i wycofania się w kierunku południowo-zachodnim. Oddziały Czang-Kai-Szeka wzięły tysiąc kilkaset jeńców.

WOJSKA HANKOU ROZGROMIONE PRZEZ CZANG-KAI-SZEKA.

Londyn, 29 kwietnia.

Wedle doniesień z Szanghaju, większa część armii Czang-Kai-Szeka w dniu onegdajszym rozbiła armię komunistyczną na drodze do Hankou, 20 mil. na wschód od Kiu-Kiang. Pobite wojska cofnęły się w zupełnym rozprężeniu, ścigane przez armię gen. Czang-Kai-Szeka.

PUBLICZNE UDUSZENIE 21 KOMUNISTÓW W PEKINIE.

Londyn, 29 kwietnia.

„Central News” donoszą, że Czang-Co Lin stwierdziwszy, że w gmachu ambasady sowieckiej znaleziono materiały wybuchowe i znaleźli tam listę osób, mających być zabici, rozkazał 21 komunistów narodowości chińskiej, aresztowanych podczas rewizji w poselstwie sowieckim publicznie udusić. Wyrok został wykonany, a nad każdym uduszonym przybito tablicę z napisem „zdrajca Chin”.

ZWYCIĘSTWO CZANG-TSO-LINA.

Agencja telegraficzna „Express”.

Londyn, 29 kwietnia.

Według ostatnich doniesień armia Czang-Tso-Lina zajęła rzekomo Nankin. Po stronie wojska północnego walczą oddziały emigrantów rosyjskich w sile 2 tysiące ludzi. Rząd nacjonalistyczny czyni go

rażkowe przygotowania w celu obrony miasta.

Okrety wojskowe państw europejskich

znajdujące się w pobliżu Hankau, stoją w pogotowiu, aby zapobiec ewentualnym rozruchom w chwili zajęcia miasta.

Ku realizacji pożyczki zagranicznej.

Drugie posiedzenie Rady Finansowej.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Warszawa, 29 kwietnia.

Dzisiaj odbędzie się drugie posiedzenie Rady Finansowej. Na porządku dziennym znajduje się regulamin stabilizacji waluty i podatek majątkowy. Obie kwestie pozostają w związku z pożyczką zagraniczną. Finansiści amerykańscy domagają się wykonania planu Kemmerera, a plan ten te kwestie przewiduje. Co do pożyczki samej słychać, że mogą być ustalone punkty z finansistami amerykańskimi. Chodzi o stanowisko prezesa Rady Ministrów premiera Piłsudskiego. Jak wiadomo czynił on zastrzeżenia co do

rolę obserwatora. Zastrzeżenia te nie zostały usunięte, tak, iż w dalszym ciągu punkt ciężkości spoczywa w jego woli.

Agencja Wschodnia.

Poznań, 29 kwietnia.

Dzisiaj przybył tutaj w drodze do Warszawy bankier nowojorski, Leman, który uczestniczy w rokowaniach o pożyczkę polską w Ameryce. Gościa podejmuje dyrektor Banku Związku Spółek Zarobkowych, p. Brzeski. P. Leman weźmie najprawdopodobniej udział w otwarciu Targów Poznańskich.

Gen. Zagórski oczyszczony z zarzutów.

Stwierdza to raport ekspertów Min. Spr. Wojskowych.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Warszawa, 29 kwietnia.

Olbrzymią sensacją jest złożenie raportu komisji ekspertów w sprawie uwieszonego gen. Zagórskiego.

Gen. Wład. Zagórskiemu postawiono szereg zarzutów, dotyczących niezgodności wydatków z przewidzianymi przez budżet Min. Spraw Wojskowych pozycjami, a także nieprawidłowości dokonanych podczas zakupów lotniczych we Francji.

W celu zbadania tych nieprawidłowości Ministerstwo Spraw Wojskowych wyłoniło specjalną komisję ekspertów, która przeprowadziła szczegółowe prace. Wobec wielkiego materiału trwały one dość długo i dopiero przed kilku dniami zostały zakończone.

Komisja ekspertów zamknęła wyniki swoich prac w specjalnym raporcie, który złożyła Ministerstwu Spraw Wojskowych.

W sprawie zarzutu przekroczenia budżetu depart. lotnictwa komisja stwierdza, że za przekroczenie budżetu odpowiedzialny byłby szef administracji (wówczas gen.

Zymierski) a nie gen. Zagórski i ponadto wogóle żadnych przekroczeń w budżecie departamentu lotnictwa nie było.

Co do przekroczeń w budżecie departamentu lotnictwa orzeczenie komisji stwierdza:

W r. 1924 i 1925 przekroczeń budżetu nie było, zaś w roku 1926, ponieważ gen. Zagórski już w maju został usunięty od pełnionych funkcji, budżet nie może być brany pod uwagę.

Co do oskarżenia w sprawie zakupów dokonanych przez misję we Francji, komisja ekspertów na podstawie badań przeprowadzonych na miejscu przez pułk. Zielińskiego orzeka, że zakupy dla lotnictwa we Francji były dokonywane ściśle według planu i że nawet gdyby były tam nadwyżka, również nie może za nie odpowiadać gen. Zagórski, gdyż bezpośredniego wpływu na nie nie miał.

Z raportu komisji wynika jasno, że podstawa oskarżenia przeciw gen. Zagórskiemu upada.

Wielkie problemy gospodarki światowej.

W przededniu konferencji ekonomicznej.

Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 29 kwietnia.

Wśród zbioru dokumentów, które Liga Narodów przygotowała w związku z wyznaczoną na środę przyszłego tygodnia międzynarodową konferencją ekonomiczną w Genewie, znajduje się również szereg memorandum, stręczących poglądy poszczególnych krajów na zagadnienie gospodarki światowej. Sprawozdanie

które przedłożyła delegacja brytyjska, wyjaśnia, w jakim stopniu gospodarstwo krajowe W. Brytanii związane jest ze stanem gospodarki międzynarodowej. Wielka Brytania jest bardziej może od każdego innego wielkiego mocarstwa zależna od stanu sewgo handlu wywozowego, przez który przechodzi 30 proc. wytwórczości krajowej rocznie, co równa się 13 proc. całkowitego eksportu światowego.

Kłęska powodzi w Ameryce.

Wysadzenie tam na Missisipi.

Polska Agencja Telegraficzna.

Nowy Orlean, 29 kwietnia.

Dzisiaj po południu dokonano zapomocą dynamitu zerwania tam na Missisipi w odległości 15 mil na południe od N. Orleanu. Siła eksplozji była tak wielka, że muł rzeczny wznosił się w powietrze na wysokość 100 stóp. Tamy zerwano jeszcze w dwóch innych punktach.

POMOC FINANSOWA.

(Agencja Wschodnia).

Nowy Jork, 29 kwietnia.

Zarząd miejski w Nowym Orleanie wyasygnował z poleceniem natychmiastowego wypłacenia 2 miliony dolarów dla ludności ewakuowanej z siedzib, znajdujących się w niżej położonych dzielnicach miasta.

DALSZY PRZYBÓR WÓD.

Nowy Jork, 29 kwietnia.

Wody Missisipi przybierają nadal z nie zwykłą gwałtownością. Najwyższy po-

Na widowni politycznej.

RZĄD NA TARGACH POZNAŃSKICH.

Ustalono już, że na Targi Poznańskie wyjadą trzech ministrowie, a mianowicie pp.: Zaleski, Kwiatkowski i Niezabytowski.

ZMIANY W MIN. OŚWIATY.

Naczelnik wydziału wychowania chrześcijańskiego w Ministerstwie Oświaty p. W. Strzałkowski, który objął to stanowisko po biskupie Szelażku, został przeniesiony w stan spoczynku.

ODROCZENIE WYPŁATY DODATKU MIESZKANIOWEGO.

Sprawa odroczenia wypłaty dodatku mieszkaniowego dla funkcjonariuszy państwowych wywołała w kołach urzędniczych silne rozgoryczenie. Pozostaje to związku z zapowiedzią p. Bartla o do podwyżki poborów urzędniczych o 25 procent. Jeżeli czynnik skarbowski tłumaczy się względami budżetowymi, to co należy sądzić o tak znaczącej podwyżce jak 25 procent, które w rezultacie miesięcznym dadzą około 35 milionów złotych.

KONFERENCJA PREMIERA Z P. BARTLEM.

Wczoraj wicepremier Bartel przyjął prezesa Banku Rolnego, profesora Bujaka i ministra Niezabytowskiego. W południe przybył do gmachu Rady Ministrów premier Piłsudski i odbył z Bartlem półgodzinna konferencja.

SPADEK BEZROBOCIA.

Agencja Telegraficzna „Express”.

Warszawa, 29 kwietnia.

Ilość bezrobotnych w ubiegłym tygodniu zmniejszyła się znowu o 2439 osób. Dnia 16 kwietnia ogólna ilość bezrobotnych, zarejestrowanych w urzędach pracy wynosiła 198 tysięcy, w tej liczbie 14 tys. mężczyzn i 51200 kobiet.

Pielęgniarka morderczynią dla 750 zł.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Stanisławów, 29 kwietnia.

W Nadwórnej niejaką Magdalena Łuczenko zachorowała obłożnie i przyjęła do pomocy pielęgniarkę Marię Hawryc. Ponieważ choroba pochłonięła całą gotówkę, Łuczenko sprzedała kawał pola za 750 złotych i schowała pieniądze pod poduszkę. Wiedziela o tem tylko pielęgniarka, która wszedłszy do pokoju chorej, wyjęła sznur, zarzuciła jej petlicę na szyję i udusiła ją, poczem wyszła do miasta i oświadczyła, że Łuczenko zmarła. Przy badaniu trupa skonstatowano jednak ślady uduszenia, wobec czego pielęgniarkę aresztowano i odstawiono do więzienia.

Zamach na ministra amerykańskiego.

(Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”).

Londyn, 29 kwietnia.

Według doniesień z Nowego Jorku, twierdzą się wiadomości, że podczas zwiedzania terenów objętych powodzią, znany sprawca oddał trzy strzały do ministra handlu Herberta Hoovera.

Sprawca zamachu zapewne chciał włożyć zamieszanie i dokonać rabunku i niedzy, które wioził Hoover, celem rozdania pomiędzy powodzian.

Anglia w obliczu reformy ważkiej na polu pracy

Projekt ustawy o Trade Unionach.

LONDYN, 29 kwietnia (PAT). Do najważniejszych wydarzeń chwili w dziedzinie polityki wewnętrznej państwa zaliczają sprawę projekt ustawy o Trade Unionach. Projekt ten spotkał się, jak wiadomo, z silnym sprzeciwem ze strony Labour Party. Izba Gmin poświęci sprawie drugiego czytania tego projektu znaczną część narad przyszłego tygodnia. W kołach konserwatystów wyrażają duże zadowolenie z powodu życzliwego przyjęcia projektu w okręgach wyborczych mimo opozycji Labour Party. W całym kraju odbyło się przeszło 1000 wieców, na których przemawiali posłowie konserwatywni. Na wszystkich tych wiecach znaczna większość opowiedziała się za projektem. Również w końcu bieżącego tygodnia organizowane będą wielkie wiece polityczne, na których przemawiać będą członkowie gabinetu. Kampania, którą na rzecz projektu podjęło stronnictwo konserwatywne, prowadzone będzie aż do chwili, w której projekt stanie się ustawą powszechnie obowiązującą. Stronnictwo konserwatywne wydało przeszło 3 mil. ulotek, które rozrzucone zostały w całym kraju. Labour Party zapowiada na dzisiaj kontratak w postaci konferencji przedstawicieli komitetów wykonawczych Trade Unionów, zwołanej do Londynu. Najjaskrawszym wyrazem opozycyjnego stanowiska Labour Party mają być demonstracje publiczne w dniu 1 maja. Ogółem odbędzie się w różnych miastach i miejscowościach kraju 3 tys. wieców i pochodów demonstracyjnych, z których kilka urządzonych ma być w Hyde-Parku. Co się tyczy stanowiska stronnictwa liberalnego, to w myśl powziętych przez nie wczoraj postanowień należy się spodziewać, że frakcja parlamentarna tego stronnictwa zgłosi protest przeciwko pośpiesznemu wniesieniu billu do Izby, jednakże, przyjąwszy samą zasadę billu, stronnictwo wniesie za pośrednictwem swej grupy parlamentarnej jedynie poprawki, mające na celu złagodzenie niektórych postanowień projektu, czyniąc go dostępniejszym.

EWAKUACJA ZAGŁEBIA SAARY.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Berlin, 29 kwietnia.

Pisma donoszą, iż na skutek wprowadzenia reorganizacji kolejnictwa w zagłębiu Saary, stosownie do postanowień Ligi Narodów, rozpoczęto ewakuację wojsk francuskich z terytorium Saary.

Szlakiem rozwoju Rzeczypospolitej.

Łódź, 29 kwietnia.

Udzielony nam, jakby z łaski wziętą skrawek wybrzeża morskiego, coraz więcej przybiera znaczenia na znaczeniu pod względem gospodarczym.

Znaczenie to polega głównie na budującym się obecnie w Gdyni porcie, który już niedługo będzie mógł nam zastąpić Gdańsk, gdzie prawa nasze ujęte i określone traktatem wersalskim, wskutek za mało energicznej polityki naszej w stosunku do opornych gdańszczan, w ostatnich latach poważnie się skurczyły.

Nawłasnem mówiąc, sprawa ważności portu gdynińskiego została już przesądzona. Innowcy budowy portów morskich osadziły, że brzeg morski w Gdyni jest w całej północno-gdańskiej, najkorzystniejszy na założenie portu.

Kto przybywa dziś do Gdyni, ten widzi, że prace nad budową portu postępują wprawdzie zwolna, lecz stale naprzód. Nie znajdziemy tam amerykańskiego rozmachu, ale mimo to zrobiono już bardzo wiele.

Przy budowie portu pracuje dzisiaj kilkuset robotników, parowe kufary, wytwarzając olbrzymie ciśnienie z wielką siłą wbiłają pale w dno morskie, a specjalne duńskie okręty („dragi”) wydobywają piasek, topiąc go daleko na pełnym morzu.

W zupełności port wykończony będzie w końcu roku 1929 i wtedy zatriumfować możemy nad opornym sąsiadem gdańskim. A zresztą już dzisiaj posiadamy wybudowane moło, dumnie wrzynające się w morze, przy którym już mogą stawać wielkie okręty transatlantyckie i wyładowywać swoje towary. Mamy już nawet służącą do tego celu kolejkę wąskotorową, która biegnie wzdłuż całego moła, mamy cały szereg ważnych urządzeń portowych. Port polski przybiera więc coraz bardziej konkretnie oblicze, zapowiadając coraz więcej przyszłą potęgę morską naszej Rzeczypospolitej.

Sama Gdynia zaś coraz szybciej przeobraża się w miasto portowe. Do niedawna jeszcze była wioską rybacką, jedną z wielu tych uroczych wiosek na wybrzeżu polskim — dzisiaj mamy już tam wspaniałe dworzec kolejowy, kilka większych budynków murowanych oraz długie szeregi will, rozrzuconych w okolicy. Według racjonalnego planu zakłada się nowe ulice, w projekcie zaś jest szereg monumentalnych gmachów.

Za lat kilkanaście wyrośnie już miasto portowe o charakterze europejskim. Potęgający się z dniem każdym rozwój naszej Rzeczypospolitej, tworząca się powoli potęga mocarstwowa - gospodarcza Polski, są tym niewzruszonym fundamentem, na którym tuż u bram Gdańska powstanie stolica handlu zamorskiego Polski, miejsce sił żywotnych naszego kraju w portu polskiego nad Bałtykiem. Przez

Wtedy też dla Polski otworzą się perspektywy o epokowym znaczeniu. Napełni wtedy przystąpi się do zrealizowania wielkiego planu, utworzenie linii wodnej Bałtyk — morze Czarne, która wzmocni nasz sojusz gospodarczy z Rumunią, albo w takim, jak Polska korzysta dziś z portów rumuńskich nad morzem Czarnym — tak Rumunią będzie mogła korzystać z portu morskiego nad Bałtykiem. Przez takie połączenie dwóch mórz o światowej roli, Polska stałaby się najważniejszym krajem tranzytowym na drodze wielkiego szlaku handlowego ze Wschodu i Południa na Zachód i Północ.

Czechosłowacja, która nie posiada własnego dostępu do morza, a z którą obecnie współzycie; polityczne i gospodarcze układa się na jaknajlepszych warunkach, również będzie mogła korzystać w szerokiej mierze z naszego portu w Gdyni. Jednym słowem, port w Gdyni stanie

się tem ogniwem, łączącym interesy gospodarcze Polski, Rumunii i Czechosłowacji w jedną szarmonizowaną całość.

Tak więc na tym wysunętym krańcu Rzeczypospolitej Polskiej buduje się fundament potęg gospodarczej i polityczno - mocarstwowej naszego kraju. W Gdyni skon-

centrują się interesy rosnącej wciąż ekspansji naszej, stamtąd też okręty pod polską banderą poniosą w świat daleki potęgę i sławę naszego narodu.

Ta upragniona chwila, kiedy staniami się gospodarzami nie tylko na własnym wybrzeżu, ale przede wszystkim we wła-

snym porcie, wprowadzi nas dopiero naprawdę do rodziny państw i narodów, które pracują nad dziejami świata, ku chwale kultury i cywilizacji powszechnej.

L. Lydko.

ŚWITY POLITYCZNE.

Na kanwie dnia.

Warszawa, 28 kwietnia.

Liczników już niema, bo i minister Miedziński i zarząd Pastry musiał się sromotnie wycofać z pola walki, wydając ostatecznie zarządzenie, cofające poprzednie ogłoszenia i zapowiadające uszczerzenie opłat wedle stawek z zeszłego kwartału. Mało było zaprawdę tak gruntownych kompromitacji, jak ta.

Za to wiele obiecują sobie po wyborach do rady miejskiej. Z ostrożności kampanji i zapobiegliwości w przygotowaniu ze strony kół, stojących blisko rządu, widać, jak wielkie znaczenie sferę dziś kierownicze przywiązują do tych wyborów. Istotnie wybory w stolicy nosić będą charakter par excellence polityczny, ale nadają mu go przede wszystkim czynniki sanacyjne. Chcą one wypróbować siły przed kampanją wyborczą do parlamentu. Liczą też na swój poważny sukces. Szczególnie liczą na koła inteligencji, zwłaszcza urzędniczej i na sfery mieszczańskie. Nacisk na te sfery jest silny, a sposoby oddziaływania różnorodnie. Agitacja zaczyna być już teraz, lubo miesiąc cały mamy jeszcze do wyborów, bardzo gwałtowna i bezlitosna.

Bardzo charakterystyczne są zabiegi około sfer rzemieślniczych. Jest to sfera, którą się zaopiekowała partja pracy, podczas gdy inteligencją zajęła się grupa „naprawiaczy”, na koła zaś strzeleckie liczy lista „Głosu Prawdy”. Jeżeli chodzi o koła mieszczańskie, to pomimo bardzo silnego nacisku akcja ta dała bardzo nikłe wyniki. Odporność tego żywiołu okazała się zwała. Najlepszym dowodem tego są coraz częstsze ataki prasy sanacyjnej na koła rzemieślnicze, świadczące o niefortunnych zabiegach możnych.

Inteligencja, jak zwykle, jest rozszana po różnych ugrupowaniach, stworzenie z niej „partji” jest fikcją. Wysuwa się wprawdzie czynniki zawodowości jako wędkę; lecz tu konkurują z sobą „naprawiacze” i PPS-owcy.

Nie przystąpiono jeszcze do posunięć masowych. Maluczko, a zacznie się operowanie nimi. Będą znamienne hasła, które się pojawią podczas agitacji. W cichości, ale zapobiegliwie pracują komuniści, rachujący, iż uda się im zdobyć kilka pozycji na socjalistach. Żydzi rozzdzielili się podobnie, jak przy wyborach parlamentarnych: na mieszczan, ludowców, postępców Priluckiego i grupy skrajne z Bundem i Poale-Sjon.

Zaczyna się zresztą okres politycznie bardzo ciekawy. Mówi się dzisiaj wiele o rozmaitych tarcjach wewnętrznych wśród sfer dzisiaj panujących i to nie tylko cywilnych. Po ostatnich awansach nieporozumienia te się pogłębiły. Ambicje i nadzieje nie wszystkich zostały zaspokojone. Nie wszyscy mogą się zorientować, czego się trzymać i czego oczekiwać.

Dlatego z dużym zainteresowaniem sfery polityczne i nie tylko cywilne oczekują pojawienia się na widowni gen. Kazimierza Sosnkowskiego. Kursowały o nim najprzedejniejsze pogłoski. Wymieniano jakie ma teki otrzymać, zapewniano ko go ma zastąpić, zaręczano jakiej się on taktyki będzie trzymał w obecnych stosunkach, słowem: wielu budowało na nim wiele — a wszyscy robili rachunek bez gospodarza.

Powszechnie jednak uciera się opinia, iż gen. Sosnkowski do aktywnego życia politycznego mieszać się nie będzie. Jeszcze podczas rekonwalescencji został on mianowany inspektorem armji — było to podczas nominacji na św. Józefa — narazie nie wiadomo jednak, jaki otrzyma w tej pracy przydział.

Stąd też z ciekawością oczekuje się dn. 4 maja, kiedy gen. Sosnkowski zamelduje się u p. ministra Spraw Wojskowych. Od rozmowy dawnego komendanta z swym dawnym szefem sztabu zależeć będzie niewątpliwie niemało. Z opinii gen. Sosnkowskiego liczył się dawniej marszałek Piłsudski, a w swych demarchach wobec Prezydenta Wojciechowskiego w sprawie obsadzenia teki ministra spraw wojskowych wymieniał jego osobę jako najodpowiedniejszego, dając w ten sposób wyraz swego doświadczenia.

Jest publiczną tajemnicą, iż są czynni-

ki, które się owej rozmowy obawiają, a jeszcze bardziej obawiają się utraty swych wpływów na marszałka Piłsudskiego na rzecz wpływów gen. Sosnkowskiego. Czy pojawienie się jego przyniesie pewne odprężenie w stosunkach?...

Tymczasem zbliża się maj, rocznica tragicznych wypadków.

Oczy społeczeństwa zwracają się ku Antokolowi, gdzie wciąż przebywa bez procesu obrońca Lwowa, jeden z twórców ofensywy naszej latem 1920 roku — ówczesny szef sztabu generalnego, gen. Tadeusz Rozwadowski...

O czym piszą inni?

PRZEGLĄD PRASY.

ZIEMIE WSCHODNIE I ZMIANA ORDYNACJI WYBORCZEJ.

„Kurier Warsz.” (29 b. m.) pisze:

„Wskutek tych przyczyn, zamknięcie sesji parlamentarnej przed ostatecznym załatwieniem zmiany ordynacji wyborczej w stosunku do ziem wschodnich, wywołało w społeczeństwie kresowem uzasadnione rozgoryczenie. Bez względu na dzisiejsze różniczkowanie partyjne, społeczeństwo kresów wschodnich świadome jest groźnego niebezpieczeństwa i słusznie domaga się od rządu jasnego postawienia sprawy. Oczekuje ono oświadczenia, pozwalającego mieć nadzieję, że przed rozpisanem wyborów będzie parlamentowi dana możność zastanowienia się i przeprowadzenia takich zmian w systemie głosowania na ziemiach wschodnich, któreby umożliwiły skuteczną obronę narodowych i państwowych praw ludności polskiej.

WYBORY DO STOLECZNEJ RADY MIEJSKIEJ.

„Rzeczpospolita” (29 b. m.) zamieszcza:

„Rząd rozwiązał rady miejskie Warszawy, Wilna, Radomia i innych mniejszych miast. Praca przedwyborcza już wra w całej pełni. Wybory do nowych rad samorządowych mają objąć również i Małopolskę wschodnią.

Jak nietrudno zgadnąć, wybory powyższe nie tyle mają na celu istotne polepszenie stanu gospodarki samorządowej. Przy obecnej bowiem ordynacji wyborczej, która daje pole do najdzikszej demagogii, w żadnym razie nie można oczekiwać radykalnej zmiany gospodarki samorządowej.

Inicjatorzy obecnych wyborów do samorządów rozwiązując poprzednie rady, mieli na myśli inny cel, a mianowicie, urządzenie próby sił, próbę przekonania się o swej sile i liczebności oraz o stosunku do nich społeczeństwa. Dla „sanacji moralnej”, o nią bowiem tu chodzi, obecne wybory do samorządów, zwłaszcza w Warszawie i ich wynik będą niejako sprawdzianem, na co może ona liczyć przy oczekujących wyborach do ciał ustawodawczych.

Wybory do samorządów — to przygrywka do dalszej wielkiej kampanji wyborczej do Sejmu.”

UKRAINA SOWIECKA.

„Warszawianka” (29 b. m.) podaje:

„Gdy ruchy powstańcze zmalowały, a w Rosji zapanował jakiś taki spokój, nastąpiło silniejsze zespolenie U.S.S.R. z Moskwą i poselstwa zagraniczne Ukrainy przekazały swe akta zbiorom archiwalnym.

Na Ukrainie rozpoczęła się nowa era. Zaczęto rusyfikować kraj po sowiecku, pod firmą ukraińską. Dziwne to były zaiste stosunki, jeśli urzędnicy państwowi z reguły nie władali językiem państwa, któremu służyli. W Moskwie spostrzeżono się jednakże. Zapoczątkowano ukraińską. Naślani z Rosji urzędnicy i działacze komunistyczni na gwałt uczyli się ukraińskiej mowy, nawet tam, jak np. w Odesie, gdzie nie było po temu najmniejszej potrzeby.

Ukraińszczyzna ta, oczywiście, rychło zbankrutowała, ale miała i ten skutek, że różnym politykom ukraińskim, nie godzącym się z ustrojem komunistycznym, urosły skrzydła. Zaczęto wyobrażać sobie, że Ukraina Sowiecka jest tylko stałym przejściowem do Ukrainy państwowo niezależnej. Zapomniano, że cały aparat państwowy U.S.S.R. jest w ręku Moskwy i bez jej woli nie się w tym kraju zmienić nie może. Moskwa wreszcie carska czy komunistyczna zawsze wierna jest zasadzie cara Ałeksieja Michajłowicza: trzymać Ukrainę mocno w garści.

Marzenia o własnym narodowym wojsku ukraińskim, chociażby narazie pod sztandarami komunistycznymi, także spełzły na niczym.”

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek

Od wtorku, dn. 26-go, kwietnia do poniedziałku, 2 maja 1927 roku. Dla dorosłych.

Dla młodzieży:

Złodziej z Bagdadu

Obraz wschodni w 10 aktach.

W roli głównej: DOUGLAS FAIRBANKS.

Tylko oryginalna Gillette

ze znakiem

goli najlepiej

Żądać wszędzie.

U źródeł najstarszej cywilizacji świata. Świątynia z przed 7000 lat.

Zakopane szczątki dawnych kultur. — Ruiny w Ur. Określenie wieku. — Możliwość omyłki. Pradawne dzieje.

W) Jeżeli prawda jest, że zbliżamy się do kresu naszej cywilizacji, i że niezadługo runie ona w gruzy, zaś stara Europa zamieni się w odludną pustynię — to może pewną pociechą dla nas już dziś będzie, że nawet po takim kataklizmie pamięć o nas nie całkiem zginie. Kiedyś za lat tysiące jakaś naukowa ekspedycja przyszłej cywilizacji odgrzebie coś nie coś z naszego dorobku kulturalnego, zupełnie tak samo, jak nasi dzisiejsi archeolodzy wydobywają na świat dowody i pamiątki po dawno minionych epokach, przykrytych zapomnieniem kilku tysięcy lat i... kilkometrową warstwą piasku, ziemi lub kamieni.

Do najstarszych bodaj takich zabytków należą ruiny świątyni w Ur, położone w Mezopotamii w bliskości dolnego Eufratu, a których badanie przeprowadził swego czasu uczeni amerykańscy z uniwersytetu w Pensylwanii, wspólnie z delegacją londyńskich British Museum. Z ogłoszonego wówczas sprawozdania warto podać kilka zajmujących szczegółów.

Świątynia w Ur wzniesiona była na cześć boga księżycowego Sin, prawdopodobnie na 3800 lat przed narodzeniem Chrystusa. Słowo „prawdopodobnie” użyte tu jest dlatego, iż może tu zaistnieć omyłka o parę wieków, spowodowana następującą okolicznością:

Jedynym sposobem, aby móc określić wiek świątyni, jest, jak się okazuje, obliczenie grubości namulu, którym rzeki Tygrys i Eufrat stale zapełniają zatokę Perską i wysuwają coraz to dalej na południe brzeg stałego lądu. Bardzo staranne studia dowiodły, że na 3800 lat przed narodzeniem Chrystusa brzeg morza musiał być bardzo bliski obecnego miejsca, gdzie wznosi się świątynia Ur, niema jednakże dotąd żadnego sposobu konstatacji czy starsze od świątyni miasta było wybudowane u samego brzegu morza, czy też nieco dalej w głębi lądu.

I ta właśnie okoliczność może powodować omyłkę w dacie, o której wspomniano wyżej. W każdym razie Ur starszy

być nie może nad 7000 lat, chyba Babilończycy budowali go w morzu samym, na co nic jednak nie wskazuje.

Dokoła świątyni istniało całe miasto chaldejskie, o którym wspomina Pismo Święte. Specjalnością Ur byli jego uczeni astronomowie. Tam też prawdopodobnie po raz pierwszy przeprowadzono obserwacje nad ruchem słońca, księżyca i gwiazd. Tam też urodziła się astrologia, której mistrzami po wsze czasy pozostali Chaldejczycy. Ur był też siedzibą przez jakiś czas Abrahama, który go opuścił jednakże w czasie, gdy miasto to było już bardzo wiekowe.

Główną wartością Ur, pod względem asyriologii jest ta okoliczność, iż można tam doszukiwać się samych początków cywilizacji w Mezopotamii. W Egipcie dotarło już do czasów, gdy tamtejsza cywilizacja się zaczęła. W Mezopotamii jak się okazuje, początki cywilizacji sięgają czasów jeszcze damniejszych, niż w krainie Faraonów. Dotąd nie dotarło jeszcze w Ur do epoki, w której śladów cywilizacji brak zupełnie. Na cztery tysiące lat przed narodzeniem Chrystusa zastąpiło no już w Mezopotamii pismo obrazowe pismem kuneiformicznym, rytmem zapomocą ryłka na tabliczkach gliny.

Ur należy do najstarszych zabytków przedhistorycznych — narówni zupełnie z pobliskimi ruinami Eridu i Nippur — może jest od nich nawet starszy. W Nippur naprawdę znaleziono całą bibliotekę zapisanych glinianych tabliczek, przeszło 40.000 sztuk, a między innymi wypracowanie ucznia na temat „starożytnej” legendy o wypędzeniu ludzi z raju.

Jednakże Ur ma to pierwszeństwo przed innymi zabytkami, że nie jest wykluczona możliwość, że jeśli nie sama świątynia, to otaczające ją miasto zbudowane jest na fundamentach osad ludzkich, sięgających czasów oddalonych od nas na blisko 10.000 lat. W Ur posunięto badania już w epokę piętego stulecia przed narodzeniem Chrystusa i zawsze znaleziono dotąd ślady dawniejszych cywilizacji.

Mimo to uczeni wątpią jednakże, czy uda się im już tym razem dojść do momentu, w którym cywilizacja w Mezopotamii powstała. Prawdopodobnie, aby dogrzebać się epoki, w której cywilizacja poczęła się tam rodzić i rozwijać, trzeba będzie wiele trudności pokonać i nieraz jeszcze jeden zawieść się w swych nadziejach.

Przeszłość umie się bronić swym wymownym milczeniem, a ziemia zazdrośnie swych skarbów strzeże, skarbów i grobów.

L. Wik.

PRZECZUCIE MATKI.

w) Dzienniki londyńskie opisują niezwykły fakt, który miał niedawno miejsce na aerodromie w Wokingham. Pani Garland, tknięta przecuciem, że syntowi jej grozi katastrofa, dosiadła konia i przebiegła galopem przestrzeń 5-iu kilometrów, oddzielając jej dom od lotniska. Gdy dojeżdżała do Wokingham, aeroplan właśnie runął był na ziemię z wysokości co prawda tylko 12-tu metrów, dzięki czemu młody Garland poniósł powierzchowne jedynie obrażenia. Przecucie nie zawiodło!

ZORGANIZOWANY „MASKULINIZM”.

w) W Chicago powstało towarzystwo, mające na celu obronę praw męskich przed zabobnością kobiecą. Manifest, wydany przez tę organizację maskulinistyczną głosi, że żony amerykańskie sprwadziły mężczyznom do roli jużnego zwierzęcia domowego, przeciwko czemu wystąpić należy jaknajenergiczniej. Głównymi postulatami, wysuwanymi przez ów związek, są: mężczyźni nie powinni zajmować się gospodarstwem, z wyjątkiem gdy żona jest chora, lub gdy małżeństwo obdarzone jest zbyt licznym potomstwem, maż ma prawo wychodzić raz w tygodniu bez opowiedzenia się żonie; przysługuje mu fundusz dyspozycyjny w wysokości 1 dolara dziennie, z którego nie ma potrzeby wyliczać się żonie etc., etc.

Szczegół charakterystyczny, świadczą-

KACIK DLA PIĘKNYCH CZYTELNICZEK.

Jak postępować z mężczyzną!

10 przykazań wyjącznie dla kobiet.

Znana „wampirzyca” amerykańska, znana w doświadczenie, Nita Naldi, daje cenne wskazówki, jaką drogą kobieta może zdobyć miłość i utrzymać harmonię wspólnego przeżycia.

Przykazanie 1.: Bądźmy pobłażliwe dla drobnych usterek naszych mężów, zaniechajmy poprawienia ich, patrzmy raczej przez palce ich drobne przewinienia.

Przykazanie 2.: Nie narzucajmy się nigdy pieszcotami, pozostawmy inicjatywę mężowi.

Przykazanie 3.: Nie przerywajmy nigdy, maż opowiada, chociażby błagował.

Przykazanie 4.: Nie brońmy mu używania Cocktail'ów i gry w karty, gdyż w przeciwnym razie będzie tego szukał po za domem.

Przykazanie 5.: Nie bądźmy zbyt śmiało wypowiedzianiu swych zdań, wystrzegajmy się zbyt głośnego śmiechu.

Przykazanie 6.: Nie krytykujmy i nie gwałtownie mówmy do męża, która podoba się mężowi. Zgadźmy się z jego zdaniem, dyskretnie tylko wskazując śmieszne strony jego ideału.

Przykazanie 7.: Nie dajmy nigdy mężowi jego zależności, niech ma wrażenie zupełnej swobody; napewno wcześniej wróci do domu, niż się tego spodziewamy.

Przykazanie 8.: Nie zapominajmy, iż mężczyzna jest z natury poligamista, nie czyńmy go zbyt odpowiedzialnym.

Przykazanie 9.: Wystrzegajmy się naszych wów, nie bądźmy zbyt poufale, lub nudne.

Przykazanie 10.: Kobieta powinna zawsze być elegancka i ładna, nie wolno jej zaniedbywać, powinna być wesoła i uprzejma, pamiętać, że jest jej cały zastęp powabnych kobiet na świecie. Oto, jak brzmią przykazania doświadczonej kobiety.

Ogłaszając te swoje zapatrywania na polu małżeńskie, Nita Naldi miała na celu przyciągnąć do wskazania kobietom drogi, którąby do wadziła do wzmocnienia podstaw pożycia wczesnych małżeństw.

Pamiętajcie, piękne panie, że szczęście waszego domowego ogniska, leży w waszych pięknych rączkach.

cy o pantoflarstwie obywateli miasta Chicago, towarzystwo to uznało za właściwe działać tajnie i nie ogłaszać nawet swoich członków.

GEORGE MEREDITH.

(132)

Evan Harrington.

Amerykański przekład z angielskiego

Zofii Popławskiej.

(Ciąg dalszy).

— Ts... To przeszło! — przerwała Juljana. A potem, kończąc głębokim westchnieniem:

— Ach, dlaczego powiedziałas mi, że odziedziczyłam Beckley!

Napróżno Karolina starała się zaprzeczyć, że tego nie mówiła. Juljana smutnie pokręciła głową. I teraz Karolina zrozumiała, dlaczego Juljana tak poważnie prosiła o niemówienie Evanowi o zmianie jej losu.

W parę dni później Juljana zaziębła się i zapadła na piersi. Trzy siostry zebrały się na radę, co z nią robić? Karolina radziła odwiedzić ją niezwłocznie do Beckley Court. Harrieta była zdania, że powinny przynajmniej napisać do krewnych i powiadomić ich o stanie zdrowia Juljany.

Ale hrabina odpowiedziała obu: nie. Dowodziła, że ponieważ Juljana jest niezależna, one nie mają najmniejszego obowiązku wiązać ją z powrotem z miejscem, gdzie jej bezwstydnie dokuczano: że tutaj Juljana będzie żyła, tam zaś z pewnością umrze: że lekarstwem dla niej jest brak wzruszeń i że to właśnie ma tutaj. Pani Andrzejowa, czując się odpowiedzialna, jako goszcząca młodą damę, nie chciała brać na siebie odpowiedzialności zanim się z nią nie rozmówi. Natenczas — z jednej strony pospytały się przeproszenia za kłopot, z drugiej — wyrazy sympatii, ubolewania i szacunku. Juljana powiedziała, że to chwilowe niedomaganie i że wkrótce przyjdzie do siebie. Na usilne błagania, żeby ich nie opuszczała zanim nie wyzdrowieje i zechciała się uważać za członka rodziny, Juljana westchnęła, mówiąc, że

jest to największa rzecz, jakiej się może spodziewać. Oczywiście, panie przyjęły ten komplement dla siebie. Ale znaczenie Evana zaczęło wzrastać. Hrabina sądziła, że zbliża się czas uznania go i popierała tę myśl cytując, iż rzeczą chrześcijańską jest wybaczać. Ale Harrieta, mająca od siostr mniej chytrości, a więcej woli, okazała się nieugięta. Żyjąc w towarzystwie zaledwie o parę stopni wyższym od krwawictwa, pomimo majątku i stanowiska, brzydliwa się niemi szczerze. Kierując się ostrożnością, zarówno jak osobistym wstrętem, stanowczo opierała się przyjać brata. Nie zlagodniała nawet wtedy, gdy hrabina pokazała jej błyszczący we mgłę punkt — pochodzący z zażyłości Evana z dziedziczką Beckley Court. Nie dała się wzruszyć twierdzeniom Karoliny, że obecność Evana byłaby lekarstwem dla chorej. Co do tego, Juljana nie była dostatecznie otwarta, chociaż zdawało jej się, że wykazuje niezwykłą chytrność.

— Czy wiesz, dlaczego zostałam i sprawiam wam tyle kłopotu? — spytała Karoliny. — Robię to, żeby na własne oczy zobaczyć, jak pogodzicie się wszyscy z bratem: a wtedy odejdę szczęśliwa...

To służyło również pretekstem, żeby Evan stał się przedmiotem wielu rozmów. Dwa razy na tydzień wybierała i układała wiązanki najpiękniejszych, jakie dostać mogła, kwiatów i bezimiennie posyłała je Evanowi — dla ułnienia mu pokoju.

— Wiecie, że mogę to robić, nie narażając się na obmowę — mówiła.

Widok miłości tak skromnej pomimo głębi i bogactwa sprawiał, że Karolina kilkakrotnie, choć bezowocnie, podjęła się poselstwa do Evana: cóż z tego, że odpychając zarzut dumy, odrzuca bogatą pannę pod pretekstem, że jej nie kocha? Karolina uważała za możliwe, że jej nie kocha, ale ją pokocha. Nauczy się ją kochać, a więc źle czyni, raniąc jej serce. Nie szczędziła pochlebstw w swoich opowiadaniach. Malowała wzruszający obraz

miłości Juljany, a śledząc jak Evan przyjmuje bukiety kwiatów, spytała:

— Czy lubisz kwiaty dla kwiatów, czy rękę, która ci je daje?!

Evan poczerwieniał, gdyż przyjmował te kwiaty z pewnym wysiłkiem — przypuszczając, że to Roza posyła mu je w tajemniczy. Kwiaty straciły wartość. Pieśń, która z nich płynęła: „żyjesz w innej pamięci...” — umilkła. Ale przysyłano je ciągle. Nie policzyłem dotychczas ile stopni dzieli miłość od wdzięczności. Obawiam się nawet, że leży ona po przeciwnym brzegu. Jednak wdzięczność młodzieńca dla dziewczyny bywa bardzo tkliwa, tembardziej, iż wiek ich zazwyczaj wyklucza to uczucie, zaś natura chętnie uważa je za stan przejściowy. Evan napisał do Juljany. Mimoходом wyraził chęć zobaczenia jej; Juljanie lekarz zabronił wychodzić: ale niepodobna jej było zatrzymać, skoro Evan sobie tego życzył. Spotkali się w parku jak poprzednio, i Evan przez pięć minut rozmawiał z nią przez okno karety.

— Czy warto było ryzykować, drogie dziecko? — spytała Karolina.

Juljana zawołała:

— Och! oddałabym wszystko, żeby żyć!

Mężczyzna powiedziałaby, że unika odpowiedzi wprost.

— Czy nie uważasz, że jestem cierpliwa? Czy nie uważasz, że jestem bardzo cierpliwa?! — radośnie pytała Karolinę w powrotnej drodze.

Karolina z trudem panowała, żeby nie uśmiechnąć się na widok gorączkowego niepokoju, z jakim Juljana oczekiwała odpowiedzi, mającej potwierdzić słowa jej nadziei.

— To już nasz los. — powiedziała. Na tę banalną uwagę Juljana wybuchnęła:

— Więźniowie latami żyć muszą w ciemnicy o chlebie i wodzie!

Na co Karolina ucałowała ją tak tkliwie, że Juljana chciała uciec zdmienię-

Przeceniła swoje siły. Wargi jej zadłży. Westchnęła i upadła na piersi Karoliny.

Łatwo ją było przejrzeć pod tym nym względem, ale płomieni, który w gorzał nie oświecał jej nawskroś. Za to bardzo przejrzysti byli dla niej. rolna nie dowiedziała się nigdy, że o wiedziała jej prawie o moralnym sabbójstwie, popełnionem przez Evana Beckley. Tak chytrze podchodzono do czasu do czasu drobnemu, kazuisty nemi pytaniami. Przypadkowe wykrytki, których nie mogła nie pojąć ta, ra go kochała. Drobne wątpliwości, magające wyjaśnienia. I hrabina niekła uprzejma, w miarę jak potężniały jej uczucia dla strapionego stworzonu musiała uznać, że Juljana jest nieskońcnie głupia w sprawach pieniężnych. Gł hrabina odczuwała dreszczyk zwyk kobiecej ciekawości dowiedzenia się, o drogie dziecko ma pojęcie o wykonaniu wnego świętego obowiązku, który speł powinni śmiertelnicy, posiadający ziemskie dobra? Ale ani napomknienia, otwarte postawienie kwestji nie doprowadziło do niczego. Juljana nie rozumiała.

Hrabina pokazała pierścień zapisany jej testamentem przez panią Bonner.

— Jak gorąco wdzięczna jestem za mojej czcigodnej zmarłej przyjaciółki Legat, choćby najmniejszy, balsam, niejako drogocne osoby w naszej pamięci.

Ale i to nie przyniosło żadnej korzyści. Juljana w dalszym ciągu wykazywała nieprzejrzaną głupotę. Czy czuła się gorzej? — „Przyzwyczajona” mówiła hrabina, nie pozwalając jej wyJuljanie, kto namówił panią Bonner rozporządziła się dobrami Beckley sposob, żeby zapewnić słodkiej przyszłość. Ale czy Juljana nie była odgadnąć? W każdym razie nie mykano jej o tem niejednokrotnie.

(d. c. n.)

Walka z groźnym wrogiem ludzkości.

Co dzień niesie?

Kwiecień
30
Sobota

DZIŚ: Katarzyny Sen.
JUTRO: Filipa i Jakóba

Wschód słońca 4.09.
Zachód słońca 18.56.
Wschód księżyca 3.32.
Zachód księżyca 18.00.
Długość dnia 15.41.
Przybyło dnia 6.35.

Z parafji Matki Boskiej Zwycięskiej.

W erygowanej w lipcu zeszłego roku parafji Matki Boskiej Zwycięskiej, z racji święta Matki Bożej Królowej Polski, przy padającego w dniu 3 maja, odbędzie się nabożeństwo czterdziestogodzinne w dn. 1, 2 i 3 maja. Przez te trzy dni przy całodziennym wystawieniu Najśw. Sakramentu suma odprawiana będzie o godz. 11-ej, a nieszyony o godz. 6 i pół wieczorem.

Podając to do wiadomości, proboszcz parafji M. B. Zwycięskiej ma nadzieję, że ludność katolicka Łodzi pośpieszy tłumnie do tymczasowej świątyni parafjalnej (ul. św. Anny, przy parku Poniatowskiego), aby biorąc udział w tych nabożeństwach, zadokumentować swą miłość, przywiązanie wdzięczność ku Najświętszej Pannie, niezawodnej naszej Opiekunce i Królowej Polski.

Z PARAFJI ŚW. JANA.

W dniu 3-go maja r. b., jako w dzień święta narodowego, w kościele ewangelicko-augsburskim św. Jana w Łodzi, odprawione zostanie o godzinie 10 i pół rano galowe nabożeństwo w języku polskim przez superintendenta pastora Angersteina.

WIZYTA DR. MOTTA U P. WOJEWODY JASZCZOLTA.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych do urzędu wojewódzkiego w Łodzi przybył generałny dyrektor Amerykańskiej Y.M.C.A., dr. J. Mott, gdzie złożył o wojewodzie wizytę okolicznościową.

OSOBISTE.

Starość łódzki, p. Aleksy Rzewski, powrócił po 10-dniowym pobycie w Warszawie do Łodzi i objął urzędowanie. (b)

POŻEGNANIE PULK. CIENSKIEGO.

Wczoraj korpus oficerski garnizonu łódzkiego żegnał b. komendanta m. Łodzi, płk. Cieskiego, przeniesionego w stan spoczynku. (u)

CIĄGNIENIE DOLARÓWKI.

Przypominamy, że w dniu 2-tm maja r. b. (z powodu niedzieli) data ciągnięcia przesunięta o jeden dzień) odbędzie się ciągnięcie dolarówek. Wylosowanych będzie ogółem 57 dolarówek, w tem główna wygrana 8.000 dol., 1 wygr. — 3.000 dol., 5 po 1.000 dol., 10 po 500 dol., i 40 po 100 dolarów. Łączna suma wygranych wynie sie 25.000 dolarów. Następne ciągnięcie odbędzie się dnia 1-go lipca r. b. Największa wygrana w wysokości 40.000 dol. wylosowana będzie dopiero dnia 1-go września r. b.

Emigracja robotników do Francji.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy otrzymał zarządzenie w sprawie wydania paszportów emigracyjnych na wyjazd do Francji.

Wizy dla osób, udających się do Francji, w celach zarobkowych, wydawane będą tylko po okazaniu wezwania do pracy, poświadczonego przez francuskie Ministerstwo Pracy lub Rolnictwa.

Władze francuskie graniczne otrzymały polecenie przepuszczania przez granice jedynie robotników posiadających takie wezwania, a jeśli wyjeżdżający oświadcza, że nie jedzie w celu zarobkowym, to na paszporcie czyni się mu adnotację, że na wypadek podjęcia we Francji pracy, zostanie wydany.

Państwowy Urząd P. Pr. w Łodzi wydawać będzie paszporty emigracyjne tylko po okazaniu wezwania do pracy. (b)

W Łodzi powstało Towarzystwo Zwalczania Raka
Akcja społeczeństwa wkracza na tory realne.

Onegdaj wieczorem w lokalu Stowarz. Techników, przy ul. Piotrkowskiej 102, odbyło się pierwsze walne zebranie Towarzystwa dla zwalczania raka w Łodzi, na które przybyli przedstawiciele łódzkiego świata lekarskiego i szereg obywateli miast.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa komitetu p. Juliusza Langego i objęciu przewodnictwa przez p. Wilhelma Hordliczkę, zabrał głos jako pierwszy referent dr. Majbaum-Marzyński. W dłuższym przemówieniu skreślił on szkic prac przygotowawczych nad założeniem stowarzyszenia, zaznaczając, że założenie towarzystwa dla zwalczania raka stanowi dalszy etap prac w tym kierunku Chrześcijańskie go Towarzystwa Dobroczynności i Magistratu m. Łodzi. Chrześc. Tow. Dobroc. posiadając rad ofiarowany przez rodzinę Herbistów ś. p. pastrowi Gumdlachowi, oddało ten cudowny środek do dyspozycji Magistratowi, który w poczuciu doniosłości sprawy, otworzył w połowie ubiegłego roku oddział dla chorych na raka przy szpitalu św. Józefa.

W szpitalu urządzono pokój dla leczenia radem chorych, których liczba wynosiła do dnia dzisiejszego 39 osób. We wszystkich wypadkach osiągnięto pomyślny rezultat. Nadto stworzono przychodnię dla chorych na raka, w której udzielono dotąd 678 porad, rozpoznając chorobę w 102 przypadkach; chorych tych skierowano do racjonalnego leczenia.

W dalszym ciągu dr. Marzyński wyjaśnił, że wobec zastraszającego rozpoznania się tej choroby, postanowiono właśnie założyć wyżej wspomnianie Towarzystwo. W tym celu powstał komitet organizacyjny, który z energią zabrał się do dzieła, przedewszystkiem zaś postanowił zwerbować do Towarzystwa wszystkich obywateli bez różnicy przekonań i na rodowości.

Ilość radu, którym obecnie się rozporządza, wystarcza tylko do leczenia niewielkiej liczby chorych, prócz tego koniecznym jest aparat Roentgena dla celów leczniczych. Magistrat nie jest w stanie sprostać temu zadaniu i tu wstępuje w swoją rolę obecnie powstające Towarzystwo.

W zakończeniu swego przemówienia dr. Marzyński wskazał na konieczność budowy instytutu dla zwalczania raka, który jest koniecznym dla przeciwstawienia się tej groźnej chorobie.

Następnie zabrał głos dr. Kalfisz, wygłaszając ściśle fachowy referat. Oświadczył on, że dotąd choroba raka była zupełnie nieuleczalna, od czasu dopiero kiedy nauka chirurgji dała możliwość przenikania do wewnętrznych organów człowieka i kiedy p. Skłodowska - Curie wynalazła rad, powstała możliwość zwalczania tej choroby. Propagandę walki z rakiem należy rozpowszechniać wśród całej ludności, przekonywując ją, że całkowite wyleczenie tej choroby możliwe jest w początkowym stadium, dopóki nie przeszła ona w stan chroniczny.

Leczenie tej choroby odbywa się obecnie tak jak i każdej innej, z tym wyjątkiem jednakże, że ludzkość nie wynalazła jeszcze środka zapobiegawczego. Podobnie, jak się rzecz ma zagranicą, muszą u nas w kraju powstawać liczne szpitale przeznaczone dla chorych na raka, tembardziej, że jak ostatnio statystyka wykazała, 20% wszystkich chorych na świecie dotkniętych jest rakiem. Dawniej rak powstawał u osób, które przekroczyły już 40 rok życia, obecnie jednak coraz częściej zdarzają się wypadki zapadnięcia na tę chorobę młodych ludzi.

W zakończeniu swego przemówienia referent podkreślił, iż choroba raka absolutnie nie jest zaraźliwa, nadto zaznaczył, że w niedalekiej przyszłości znajdzie się napewno środek, który wogóle zapobiegać będzie tej chorobie.

Po referatach dokonano wyboru zarządu Towarzystwa dla zwalczania raka w Łodzi w osobach pp.: S. Danciger, Oskar Daube, Borys Ejtingon, dr. Anf. Goldman, dr. Edward Mittelstaedt, dr. Stanisław Skalski, adw. Tomasz Tomicki, dyr. Herman Werner, Władysław Wścieklica, dr. Karol Zalewski, Albert Ziegler, Ludwik Hauk, Wilhelm Hordliczka, Artur Eisenbraun, Juliusz Jarzębowski, Maksymilian Kon, Michał Kon, Juliusz Lange, Erwin

Jungnikel, Juliusz Lewszajn, Antoni Lipiński, dr. Józef Marzyński, Józef Majer, Paweł Sanne.

Do komisji rewizyjnej wybrano pp.:

Włodz. Horodyńskiego, Brunona Jarischa, dr. Józefa Sachsa, Roberta Schweikerta jr. oraz Maksymiljana Wyszewiańskiego. (i)

Zmiana instrukcji zapomogowej dla bezrob. pracow. umysłowych.

Nowa ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja.

W swoim czasie Ministerstwo Pracy opracowało nową instrukcję zapomogową dla bezrobotnych pracowników umysłowych i zamierzało wprowadzić ją w życie z dniem 1 stycznia r. b.

Wobec tego jednak, że cały szereg punktów tej instrukcji godził w najżywniejsze interesy pracowników umysłowych organizacje pracownicze wysłały do Ministerstwa Pracy ostry protest i spowodowały zawieszenie działania instrukcji.

Wobec powyższego w Ministerstwie Pracy odbył się szereg konferencji z przedstawicielami zrzeszeń pracowniczych, na których uzgodniono poszczególne punkty instrukcji i opracowano całość, która będzie obowiązywała już z dniem 1 maja r. b.

Nowa instrukcja zawiera cały szereg bardzo poważnych zmian, które poniżej przytaczamy:

W myśl dotychczasowej instrukcji z za pomog mogli korzystać tylko ci bezrobotni pracownicy umysłowi, którzy zostali zwolnieni z pracy przed 1 stycznia 1924 r. obecna zaś instrukcja daje możliwość korzystania z zapomóg tym, którzy utracili pracę przed 1 stycznia 1923 r. Dalej bezrobotni pracownicy umysłowi, którzy otrzymują dorywcze zajęcia, otrzymywać będą różnicę między sumą zarabianą a przysługującą im zapomogą. Co się tyczy dzieci i rodzeństwa bezrobotnych, dotychczas przysługiwały im zapomogi do dojścia do lat 16-tu, obecnie zaś w razie uczęszczania przez nich do jakiegokolwiek szkoły średniej, przysługują im do lat 18-tu.

Następnie wprowadzono inowację, polegającą na tem, że dotychczas wystarczyło gdy bezrobotny miał za sobą 3-miesięczną pracę, by otrzymać zapomogę, obecnie zaś musi on mieć za sobą przepracowany conajmniej rok. Udogodnienie w tym punkcie stanowi, że pracownikowi liczy się o-

kres pracy w kilku przedsiębiorstwach nie tylko w jednym.

Również poważna zmiana zaszła w nowej instrukcji na korzyść bezrobotnych w sposobie odbierania zapomóg. Dotychczas bowiem bezrobotny musiał bezwzględnie osobiście zjawić się każdorazowo po odbiór zapomogi, a nawet w razie swej choroby nie mógł być przez nikogo wyreconceny. Obecnie sprawa ta została uproszczona w ten sposób, że podczas choroby bezrobotny ma prawo udzielić innej osobie pełnomocnictwa poświadczonego przez komisarjat policji, upoważniającego do odbioru pieniędzy. Nadto winien założyć zaświadczenie lekarza względnie rzadcy lub właściciela domu.

O ile świadectwo takie wydawać się będzie zarządowi Funduszu Bezrobocia podejrzanym, przysługuje mu prawo zarządzić lekarskie badanie bezrobotnego.

Również został w nowej instrukcji uproszczony sposób kwalifikowania bezrobotnych do pobierania zapomóg. Dotąd sprawa ta przechodziła przez trzy instancje, a mianowicie oddział dla bezrobotnych, obwodowy zarząd Funduszu Bezrobocia i za rząd główny Funduszu Bezrobocia. W ten sposób proceder trwał zazwyczaj kilka miesięcy. Obecnie zaś sprawa powyższa będzie załatwiana tylko w dwóch instancjach, a mianowicie przez przewodniczącego Funduszu Bezrobocia, od którego decyzji przysługuje prawo odwołania się do zarządu F. B.

W wyjątkowych tylko wypadkach, o ile ostateczna decyzja zarządu pozbawi bezrobotnego prawa pobierania zapomóg, przysługuje mu prawo wniesienia na ręce kierownika P.U.P.P. wyczerpująco umotywowanego podania.

Kierownik P. U. P. P. w porozumieniu z wojewodą może uwzględnić takie podanie i uprawnić bezrobotnego do pobierania zapomogi. (i)

Zaciąg ochotników do służby w wojsku stałem.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Magistrat m. Łodzi na podstawie pisma D.O.K. Nr. IV z dnia 14 kwietnia 1927 r. za Nr. 3754, podaje do wiadomości, że w myśl rozkazu Min. S. Wojsk. i na zasadzie art. 62 i 63 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej zarządzonej został zaciąg ochotniczy do służby w wojsku stałem.

W charakterze ochotników będą przy mowani w roku 1927 mężczyźni, urodzeni w latach 1907, 1908 i 1909.

Termin wnoszenia podań do właściwych dla faktycznego miejsca zamieszkania P. K. U. przez osoby, ubiegające się o przyjęcie w charakterze ochotników do służby w wojsku stałem upływa dnia 1-go lipca 1927 roku, zaś dla ochotników, mających warunków do prawa półtorarocznej służby wojskowej — dnia 5 lipca 1927 r.

I. Osoby, mające zamiar odbyć służbę w wojsku stałem w charakterze ochotników, powinny składać własnoręcznie pisane podanie z życiorysem do właściwej P.K.U. i dołączyć do podania następujące dokumenty:

- a) poświadczenie obywatelstwa polskiego,
- b) metrykę urodzenia,
- c) świadectwo moralności, zalegalizowane przez władzę administracyjną,
- d) zezwolenie ojców względnie prawnego opiekuna na wstąpienie do wojska, o ile zgłaszający się jest niepełnoletni, spisane protokólnie we właściwej gminie (magistracie),
- e) pisemne zobowiązanie do służby w

wojsku stałem przez czas określony ustawą.

Podanie i załączniki nie podlegają opłacie stempowej.

II. Od ochotników do marynarki wojennej wymaga się ponadto:

- a) świadectwa szkolnego z ukończenia conajmniej 2 klas szkoły powszechnej,
- b) świadectwa ewentualnej znajomości rzemiosła,
- c) zobowiązania do 2-letniej służby w marynarce wojennej i zobowiązania do pozostania po ukończeniu 2-letniej służby jeszcze na czas określony rozporządzeniem wykonawczem do ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych wojsk polskich.

Ochotnicy, którzy pełnili służbę w marynarce wojennej innego państwa, lub w marynarce handlowej składają z odnośnym podaniem wszelkie dokumenty stwierdzające tę służbę.

III. Od ochotników do lotnictwa wymaga się ponadto:

- a) świadectwa szkolnego z ukończenia conajmniej 6 klas szkoły powszechnej,
- b) świadectwa ewentualnej znajomości rzemiosła,
- c) zobowiązania do 2-letniej służby w lotnictwie oraz zobowiązania do pozostania po ukończeniu 2-letniej służby jeszcze na trzy lata w charakterze mechanika-pilota lub strzelca, jako szeregowego nadterminowego.

Termin składania podań o przyjęcie na ochotników do lotnictwa upływa dnia 1-go sierpnia 1927 r.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach.

RADA MIEJSKA W DNIU 3-go MAJA.

W związku ze świętem narodowym w dniu 3 maja prezydium Rady Miejskiej po stanowiło zwołać na ten dzień uroczyste posiedzenie plenarne, na którym przedstawiciele miasta uczczą dzień ogłoszenia wiekopomnej konstytucji majowej. (f)

PO ROZŁAMIE WE FRAKCJI RADZIECKIEJ N. P. R.

W związku z rozłamem w frakcji radzieckiej N. P. R. nowo powstała frakcja, reprezentująca prawy odłam stronnictwa, zamierza już na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej, które odbędzie się w dniu 5 maja, złożyć oficjalne oświadczenie o dokonanej secesji.

Nadto, według otrzymanych przez nas informacji, frakcja N. P. R. prawicy zamierza w najbliższym czasie urządzić szereg wieców, na których informować będzie robotników o przyczynach dokonanego rozłamu i starać się będzie o pozyskanie ich dla nowego związku p. n. „Polski związek zawodowy”, który powstać będzie pod wpływami NPR — prawicy. (i)

Przymusowa sprzedaż monopolowych wyrobów wódczanych.

Jak wiadomo, na skutek zarządzenia dyrekcji monopolu spirytusowego, wszystkie sklepy detaliczne z wyrobami wódczanymi i restauracje pod groźbą utraty koncesji, obowiązane są mieć na składzie wszystkie gatunki wyrobów monopolowych i nie mają prawa odmówienia sprzedaży ich konsumentowi.

Jak się dowiadujemy, dyrekcja łódzka monopolu spirytusowego w związku z powyższym zarządzeniem wystąpi o odebranie koncesji kilku restauracjom łódzkim, w tej liczbie podobno dwu największym za odmówienie sprzedaży wyrobów monopolowych. (b)

ŚWIĘTO SADZENIA DRZEWEK.

Wczoraj szkoła im. Królowej Jadwigi obchodziła uroczystość sadzenia drzewek. Uczniowie szkoły w szeregach kroczyli ulicami miasta z orkiestrą szkolną na czele do miejsca, gdzie odbywało się sadzenie drzewek. (b)

AKCJA ZAPOMOGOWA W MAJU.

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Łodzi otrzymał wczoraj wiadomość z zarządu głównego, iż państwowa akcja doraźna w formie zapomóg przedłużyć ma na miesiąc maj na dotychczasowych zasadach, dla bezrobotnych robotników i pracowników umysłowych.

Nadto akcją objęci będą wszyscy szeregowi rezerwy, zdemobilizowani po wrześniu 1926 r., którzy przed powołaniem do wojska pracowali w zakładach pracy podlegających ubezpieczeniu. (i)

Z MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI.

Piękna i bogata w treść duchową wystawa prof. K. Stabrowskiego wzbogacona została najnowszą pracą, wykonaną w Łodzi portretem olejnym dyrektora I.

Wielkie zainteresowanie wzbudził wśród licznie zgromadzonych słuchaczy odczyt znanego krytyka artystycznego — K. Kalinowskiego z Poznania, na temat twórczości prof. Stabrowskiego, wygłoszony w czwartek, dnia 28 b. m.

Wystawa cieszy się nadal wielkim powodzeniem, a nader ciekawe tak pod względem techniki, jak i specyficznego miśtyczno-religijnego nastroju prace malarzkie Stabrowskiego wywołują szczerą zachwyt zarówno wśród znawców sztuki malarzkiej, jak szerokich rzesz publiczności.

Odznaczenia za prace na polu społecznym. Dekoracje obywateli „Złotym Krzyżem Zasługi”.

W dniu dzisiejszym p. Wojewoda Jaszczolt w asystencji p. wicewojewody Lewickiego, Komisarza Rządu na m. Łódź p. Iżyckiego, naczelnika wydziału przemysłowego p. Bayera oraz swego sekretarza, p. Rosickiego dokonał w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dekoracji „Złotym Krzyżem Zasługi”, p. Artura Szeinerta, Dyr. Przemysłu Chemicznego w Zgierz, za pracę na polu spo-

łecznym, położoną dla ludności polskiej podczas pobytu swego w Rosji.

Jednocześnie miał być dekorowany orderem Odrodzenia Polski p. Edward Hejman, ponieważ jednak choroba nie pozwoliła mu na przybycie do Urzędu Wojewódzkiego, p. Wojewoda delegował w swoim imieniu p. Komisarza Rządu na m. Łódź do mieszkania prywatnego p. Hejmana, gdzie p. Komisarz Iżycki wręczył order i dyplom odznaczonemu.

Sąd Doraźny nad sprawcami zabójstwa ś. p. prezydenta Cynarskiego odbędzie się w dniu 5 maja r. b.

Wczoraj wpłynęły z Urzędu Prokuratorskiego akta w sprawie zabójstwa ś. p. prezydenta Cynarskiego.

Termin rozprawy Sądu Doraźnego został wyznaczony na dzień 5 maja 1927 r. o godz. 9 rano.

Przewodniczącym Sądu Doraźnego będzie p. Wiceprezes Sądu Okręgowego Witkowski w asyście sędziów: Wilkow-

skiego i Korwin-Korotkiewicza, sekretarzem będzie aplikant Szczech. Oskarżać będzie prawdopodobnie prok. Szmidt.

Obrońcami z urzędu zostali mianowani: adw. Menasse obrońca Walaszczyka i adw. Szwajcer obrońca Rydzewskiego.

Posiedzenie sądowe zostało wyznaczone punktualnie na godz. 9 rano. (o)

Narodowe zawody strzeleckie w Toruniu. Przedwstępne zawody eliminacyjne odbędą się w Piotrkowie.

W dniach 14 i 15 maja r. b. odbędzie się w Toruniu III-cie Narodowe Zawody Strzeleckie, na które Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. IV Łódź wysłało 10 zawodników wojskowych i 20 cywilnych z Organizacji Przystosowania Wojskowego.

Celem wyboru strzelców na powyższe zawody, odbędzie się nie w dniu 30 b. m. jak mylnie podano a w dn. 7 i 8 maja r. b. w Piotrkowie eliminacyjne zawody strzeleckie P. W. Okręgu Korpusu Nr. IV. Na zawodach w Piotrkowie odbędą się konkursy o mistrzostwa: Województwa Łódzkiego, DOK Nr. IV, m. Łodzi, m. Piotrkowa, pow. Piotrkowskiego i Kuratorjum Okr. Szk. Łódzkiego.

Dla zdobywców powyższych mistrzostw zostały wyznaczone bardzo piękne i cenne nagrody.

W skład Komitetu zawodów weszli p. p.: Wojewoda Łódzki, Dowódca Okręgu Korpusu Nr. IV, Kurator Okr. Szk. Łódzkiego, Prezes Rady Miejskiej m. Łodzi, Wiceprezydent m. Łodzi p. Groszkowski, Starosta Piotrkowski, Prezes Rady Miejskiej m. Piotrkowa, Prezydent m. Piotrkowa, Prezes Zi. Mł. Polskiej w Piotrkowie, Komendant Związku Strzeleckiego, Komendant „Sokoła” i Inspektor Wojewódzki Straży Pożarnych.

Śmierć staruszki pod kołami pociągu.

Ofiarą tragicznego wypadku jest 74-letnia Joanna Hübner.

Na ulicy Nowo-Katnej zdarzył się wczoraj okropny wypadek przejechania. W chwili przejazdu pociągu na znajdującej się tam bocznicy kolejowej, pod koła wpadła starsza niewiasta. Nieszczęśliwa poniosła śmierć na miejscu. (i)

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że nieszczęśliwa nazywa się Joanna Hübner, lat 74, zamieszkała przy ul. Wileńskiej 57.

Przy zwłokach wystawiono posterunek policyjny do czasu przybycia władz policyjno-sądowych. (i)

Banda fałszerzy przekazów pocztowych w potrzasku.

Policja łódzka ujęła głównego prowodyrę.

Jak to już w „Łódzkim Echu Wiecz.” donosiliśmy w swoim czasie w urzędzie pocztowym przy ul. Piotrkowskiej miały miejsce wypadki odbierania pieniędzy za sfałszowanymi przekazami pocztowymi. Policja, która podjęła energiczne śledztwo w tej sprawie, ustaliła, iż osobnik ów był członkiem bandy fałszerzy przekazów pocztowych. Banda grasowała na terenie całego województwa. Dalsze poszukiwania ustaliły, iż fałszerzem jest niejaki Zygmunt Łukomski poszukiwany przez Sąd Okręgowy w Łodzi za szereg podobnych „operacji”, które naraziły Skarb na poważne straty. Ślady te zaginęły. Policja jednak w dalszym ciągu czyniła poszukiwania, które też uwieńczone zostały po myślnym wynikiem i doprowadziły do likwidacji całej bandy fałszerzy przekazów pocztowych.

Dwaj wywadowcy ustalili, iż oszust próbował podjąć około 3 tysięcy zł. za fałszywym przekazem pocztowym w Białymstoku. Wywadowcy wyjechali natychmiast do Białegostoku, gdzie skomunikowali się z władzami policyjnymi. Łukomski podjął już na podstawie trzech przekazów na nazwisko Feliksa Rokosza około 3 tys. zł. i zamierzał operację swą powtórzyć. Wówczas właśnie poznany został przez wywadowców łódzkich i aresztowany.

Jak się okazuje przekazy pocztowe fałszował Łukomski na nazwiska Rokosza,

Kępskiego i Hałaczka, a pomocny mu był w tym urzędnik pocztowy w Kowlu Bolesław Leśniak. Łukomski prowadził wystawne życie, a dla działań swych na dłuższy termin wynajmował nawet specjalnie mieszkanie, chcąc uchodzić za stałego mieszkańca jakiejś miejscowości. Przy rewizji znaleziono przy nim kilka sfałszowanych dowodów osobistych, którymi posługiwał się przy odbieraniu pieniędzy. (e)

ZNIESIENIE ZASIŁKÓW DLA RODZIN REZERWISTÓW.

W związku z ogłoszeniem w sprawie ćwiczeń szeregowych i oficerów rezerwy w roku bieżącym, władze wojskowe wyjaśniają, że ustawa z dn. 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia, wygasła z dn. 31 grudnia 1925 r.

Projekt zaś nowej ustawy nie przewiduje zasiłków, wychodząc z założenia, że ćwiczenia wojskowe stanowią dalszy ciąg obowiązującej służby wojskowej. (f)

Z TOW. „LUTNIA”.

Dziś w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 31 odbędzie się ostatnia w tegorocznym sezonie „Zabawa Taneczna”. Rozpocznie się ona o godz. 10 wiecz. a trwać ma do białego dnia.

POD KATEM CHWILI.

Rzut oka na sytuację w samorządzie łódzkim.

Sytuacja w samorządzie łódzkim kształtuje się pod kątem widzenia mających nastąpić w najbliższej przyszłości wyborów do Rady Miejskiej. Okoliczność, iż w roku bieżącym kończy się czteroletnia kadencja Rady Miejskiej (w maju 1923 r. wybory, w lipcu pierwsze posiedzenie), wobec tego, iż wszyscy liczą się z tem, według domniemyanych zamierzeń Rządu, wybory do Sejmu mają poprzedzić wybory do samorządów, szczególnie w wielkich miastach, wobec tego, że w podobnym stanie rzeczy istnienie obecnej Rady Miejskiej w Łodzi może być krótkotrwałe, więc też ugrupowania radzieckie oceniają się z wyborami nowego prezydenta miasta, a są i takie ugrupowania, które wybory uważają za bezcelowe.

Wczorajsze wyniki turnieju szachowego.

Najciekawszą partją dnia wczorajszego turnieju o mistrzostwo Polski była partja Frydman (Warszawa) — dr. Kon Partia ta prowadzona była przez Frydmana bardzo dobrze i zakończyła się jego wygrana. Chwojnik wygrał z Kolskim i Kleczyńskim przegrał do Łowskiego. Pozostałe partje: Daniszewski — Regedyński, dr. Tartakower — Makarczyk, Frydman (Lwów) — Rubinsztajn, Hirszbajn — Blass, odłożone. Wolny by Kremer. W dniu dzisiejszym grają: Rubinsztajn z Hirszbajnem, Łowski z Frydmanem (Lwów), dr. Kon — Kleczyński, Kolski — Frydman (Warszawa), Makarczyk — Chwojnik, Regedyński — Tartakower i Kremer — Daniszewski, Blass — Wolny.

W turnieju o mistrzostwo polskiego związku szachowego Barin wygrał z Wnawerem. Dr. Steifer z Reinerem i Apeli Jagielskim oraz Dowbin z Falkowskim. Partje: Lech — Gejer i Feinmesser. W brach zostały odłożone. Z partji niedokończonych rozegrane zostały trzy. Gejer przegrał z Dowbinem, Wnawer przegrał z Feinmesserem, a partja Jagielski — Barin zakończyła się wynikiem remisowym. (e)

DRUGA WYCIECZKA TOW. PRZYRODNICZEGO im. St. STASZICA.

W niedzielę, dnia 1 maja odbędzie się druga wycieczka Tow. Przyrodniczego im. St. Staszica do Rudy Pabjanickiej. Wjazd nastąpi o godz. 9-ej minut 30 koleją podjazdową (Plac Reymonta).

Kierownictwo objął p. J. Kaczanowski. Dla członków udział bezpłatnie, nie członkowie płacą 50 groszy.

WŁAŚCICIELE NIERUCHOMOŚCI U WICEPREMIERA BARTLA.

Jak już donieśliśmy w szeregu postulatów, wysuniętych przez delegację tow. „Lokator” na konferencji u wicepremiera Bartla była sprawa rozciągnięcia wstrzymaniu podwyżek komornianych różnic i na mieszkania dwupokojowe. W związku z tem udała się do Warszawy delegacja stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, która złożyła wicepremierowi Bartlowi obszerny memoriał w tej sprawie. W memoriale właściciele nieruchomości wypowiedzieli się przeciwko postulatowi lokatorów. Po zapanowaniu się z treścią memoriału wicepremier Bartel obiecał delegacji sprawę tę załatwić pomyślnie.

BURZLIWE ZAJĘCIE NA ODCZYTIE hr. RONIPIERA.

Onegdaj odbył się w sali Filharmonii odczyt hr. Bogdana Ronikiera, który odczyt swych wspomnień i przeżyć wziętych starał się przeprowadzić tezę, iż procesie o zabójstwo Stanisława Chrząstowskiego swego szwagra padł ofiarą pomyłki sądowej i jest bezwzględnie niewinny. Podczas prelekcji tej nastąpiła wtargnęła grupa ludzi. Przybyli poczynali demonstrować przeciwko prelegentowi wznosząc wrogie przeciwko niemu okrzyki i wyrażając oburzenie z powodu urażenia tego odczytu pod płaszczykiem sensacji. Kres zajęciu położyła policja, spisując protokoły.

ZE ZWIĄZKU KOLEJARZY.

Zarząd koła łódzkiego Związku Urzędników Kolejowych celem powiększenia skromnych funduszy przeznaczonych na cele kulturalno-oświatowe organizuje dziś w sali handlowców koncert z zabawą taneczną.

W apteczce domowej

powinien zawsze znajdować się

SILV-OZON - „MOTOR”

w gałkach lub w płynie.

SILV-OZON - „MOTOR”, przyrządzony ze świeżej kosodrzewiny, daje kąpiel igliwobalsamiczną. Wystrzegać się taniach, lecz bezwartościowych naśladownictw, pozabawionych własności leczniczych.

Co dziś usłyszymy z głośnicy radjo-aparatu?

Program warszawskiej stacji nadawczej.

Sobota, 30-go kwietnia.

Warszawa, 1111 m. — 12.00 Komunikat meteorologiczny; 15.00 Komunikat go spodarczy i meteorolog.; 15.30 Odczyt dla maturzystów z działu „Literatura Polska” p. t. „St. Wyspiański”, wygłosi p. Płoszewski; 16.45 Odczyt p. t. „Garibaldi — bohater Włoch”, wygłosi prof. Wł. Dzwonkowski; 17.15 Koncert popołudniowy, wykonana orkiestra P. R.; 18.00 Komunikat meteorologiczny; 18.40 Rozmaitości; 19.00 Odczyt p. t. „Pan Tadeusz”, z cyklu: „Twórczość Adama Mickiewicza”, wygłosi prof. Konrad Górski (dział: „Literatura Polska”); 19.15 Transmisja z Poznania. Wiedeń, 517.2 m. — Poranek symfoniczny: 16.15 Koncert muzyki lekkiej; 19.00 Transmisja z opery miejskiej: „Falstaff”, opera Boito; 22.30 Jazz-band.

DROŻYZNA W KWIETNIU.

W dniu 4 maja r. b. odbędzie się w Magistracie m. Łodzi posiedzenie komisji dla badania cen artykułów pierwszej potrzeby w miesiącu kwietniu.

Według prowizorycznych obliczeń, koszty utrzymania w kwietniu, w porównaniu z marcem nie uległy zasadniczo zmianie. (b)

ZADANIA ROBOTNIKÓW CEGIELN.

Wczoraj w inspektoracie pracy odbyła się konferencja na temat żądań robotników cegielni, którzy domagają się podwyżki 60 proc. Na konferencji pracodawcy zaproponowali 30 proc. podwyżki płac z roku 1924. Pracownicy nie zgodzili się i postanowili odwołać się do ogólnego zebrania.

Zebranie takie odbędzie się w przyszłym tygodniu, poczem zostaną wznowione rokowania w inspektoracie pracy. (b)

SZTUKA A RZEMIOSŁO.

Dziś o godz. 19-ej w sali Patronatu nad Młodzieżą Rzemieślniczą przy ul. Gdańskiej L. 111 (róg Kopernika) dyrektor Miejskiej Galerii Sztuki M. Dienstl-Dąbrowa wygłosi odczyt p. t. „Sztuka a Rzemiosło” ilustrowany przezroczkami.

Wejście 10 groszy. Dla młodzieży szkół zawodowych bezpłatnie.

DYŻURY W APTEKACH.

Dziś dyżurują apteki: L. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), S. Hamburga (Główna 50), B. Głuchowskiego (Narutowicza 4), J. Sitkiewicza (Kopernika 26), A. Haremzy (Pomorska 10) i A. Potasza (Plac Kościelny 10). (b)

ZJAZD KSIĘGOWYCH.

Termin zjazdu Księgowych się zbliża. Termin nadsyłania odpowiedzi na kwestionariusz zjazdowy już minął. Kto się spóźnił, proszony jest o śpieszne nadesłanie odpowiedzi: Warszawa, Marszałkowska 74. Związek Księgowych w Polsce (daw. Związek Buchalterów w Warszawie).

W SPRAWIE PODATKU DOCHODOWEGO.

Izba Skarbowa otrzymała z Min. Skarbu zarządzenie, by w roku podatkowym 1927 przyjmować za podstawę norm procentowych odpisów za zużycie (amortyzacja) wartość przedmiotów majątkowych, znajdujących się w bilansie, w złotych państwowych, przewidzianych na złote obiegowe.

Jednocześnie urzędowi skarbowym polecono odradzać na skutek indywidualnych próśb, złożonych nie później niż 30 kwietnia termin złożenia zeznania najdalej do 15 maja.

Odroczenie terminu złożenia zeznania nie zwalnia od obowiązku wpłacania polowy podatku do 1 maja. Ewentualna doплата winna być uiszczona z chwilą złożenia zeznania. (b)

UKARANY WŁAŚCICIEL DOMU.

W swoim czasie mieszkańcy domu przy ul. Marysińskiej 23 złożyli skargę do Komisarjatu Rządu, na właściciela posesji Abrama Kleina, który mimo wielokrotne próby i napomnienia nie naprawił studni.

Komisariat Rządu nakazał natychmiast przeprowadzić śledztwo, które wykazało, że nienaprawienie studni spowodowane jest złą wolą właściciela nieruchomości. Wobec powyższego skazano Kleina w drodze administracyjnej na pięć dni bez względnego aresztu. (i)

NOWY ZARZĄD GIELDY ŁÓDZKIEJ.

Onegdaj odbyło się walne zebranie giełdy Łódzkiej, na którym dokonano wyborów nowych władz.

Do rady giełdowej wybrani zostali pp. Babiński Edward, Fuks Adolf, Hoffrichter Karol, Kernbaum Maksymilian, dr. Konic Józef Koral Ludwik, dyr. Landsberg Emil, dyr. Legis Adolf, dyr. Miller Walenty, dyr. Oberfeld Walenty, Ramisch Artur, dyr. Sanne Paweł, Schlees Ernest, dyr. Szulborski Tadeusz, Weigt Edward i dyr. Zand Izidor.

Do komisji rozjemczej wybrani zostali pp. Barciński Henryk, Biederman Bruno, Borensztein Mendel, Borst Edward, Czamański Franciszek, Fischer Maks, Heiman Edward, dr. Hirsberg Leon, Kon Maks, Kon Michał, dyr. Legis Adolf, Librach Jakób, Lipiński Antoni, Nowosielski Jan, Oberfeld Roman, Pfeifer Ryszard, Szulborski Tadeusz, Witkind Maks, Zand Izidor i Ziegler Oskar.

Do Komisji rewizyjnej: Adamowicz Józef, Prusicki Jakób, Weil Karol Ziegler Albert i Zucker Albert. (b)

Z Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

Zwolnienie upadłego dłużnika z aresztu.

W dniu 29 kwietnia 1927 roku sąd na posiedzeniu rozpoznawał podanie adw. Vogla pełnomocnika Akiwy Zeznera w przedmiocie zwolnienia upadłego Akiwy Zeznera z aresztu dla dłużników i uruchomienia przedsiębiorstwa, w którym pracuje 50 robotników, a którzy wskutek ogłoszenia upadłości byłiby pozbawieni pracy.

Kurator upadłości oponował przeciwko zwolnieniu upadłego z aresztu.

Sąd po naradzie postanowił: wydać upadłemu Akiwie Zeznerowi list giełtowy na 3 miesiące, zwolnić go z aresztu oraz uruchomić przedsiębiorstwo.

Ceny na rynkach łódzkich.

W dniu wczorajszym ceny produktów na rynkach łódzkich kształtowały się następująco:

Nabiał: masło osekłowe 6.00 — 6.50 do 8 zł. 50 gr., masło śmietankowe 7.50 — 9 zł. za klg., jajka 1.90 — 2 zł., za pierwszy gatunek jaj tak zwanych wybieranych płacno od 2 zł. do 2.40 gr., jajka skrzynkowe sprzedawano 170 do 190 za mendel; za litr twarogu żądano od 1 zł. do 1.50 gr., za litr śmietany słodkiej płacno 170 — 190, za litr śmietany kwaśnej (zbieranej) żądano 190 — 2.40 gr., za litr mleka słodkiego płacno od 40 do 50 gr.

Drób: kura 6 — 9 zł., kaczka 7 — 11 zł., gęś 12 — 16 zł., indyk 14 — 20 zł.

Ziemiopłody: kilogram ziemniaków od 18 do 20 gr., za 100 klg. ziemniaków (korzec) płacno od 14 do 18 zł., za kilogram marchwi płacno od 15 do 20 gr., zaś za ćwiartkę od 2 do 3 zł., kilogram buraków ćwikłowych płacno od 20 do 30 gr., zaś ćwiartkę od 2 zł. 50 gr. do 3 zł. 50 gr., kilogram cebuli cukrowej od 1 zł. do 1.20 gr., pęczek rzodkiewek od 25 do 30 gr., mały ogórek 1 zł. do 4 zł., kilogram rombarbaru 1.50 gr., kalafior od 2 do 4 zł., pęczek włoszczyzny 10 gr.

Owoce: (cena za jeden kilogram) jabłka od 1.20 do 3.50 gr., zagraniczne jabłka kilogram 4 — 5 zł., owoce na pudry: jabłka do jedzenia od 17 do 24 zł., jabłka na kompot od 14 do 18 zł.

Ruch na rynkach duży.

KLISZE
DO RENKAM GAZETOWYCH
CENNIK PROSPEKTÓW
Zleca fotograficzne do celów reprodukcyjnych
rysunki, projekty, fakty artystyczne
i wydawnicze wykonujemy
R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 11-72

Teatr, Muzyka i Sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, sobota, dwa przedstawienia: o godzinie 3 min. 30 po cenach najniższych „Najdroższa moja Peg”, schodząca niezadługo z afisza. Wieczorem sztuka w 3-ach aktach p. Czesława Oltaszewskiego „Elenit Alfa”.

Jutro, niedziela, dwa przedstawienia: o godz. 3 min. 30 po cenach niższych „Kobieta i pajac”. Wieczorem „Elenit Alfa”. Bilety ulgowe ważne.

„DAR WISŁY” MORSTINA.

Przedstawienie tegoroczne obchodu 3-go Maja będzie miało w Teatrze Miejskim charakter podwójnej uroczystości — zarówno społeczno-narodowej jak i artystycznej. Ta druga uroczystością będzie rzadki w dziejach łódzkiej sceny fakt wystawienia nowego dzieła wybitnego pisarza polskiego przed innymi teatrami, najnowsza bowiem sztuka znanego dramaturga i poety Ludwika Hier. Morstina p. t. „Dar Wisły” nie była dotąd grana na żadnej scenie polskiej.

Premjera wtorkowa budzi z tego względu wyjątkowe zainteresowanie sfer kulturalnych łódzkiej publiczności. Reżyseruje sztukę przy udziale autora, który od paru dni bawi już w naszym mieście — reżyser M. Szpakiewicz. Główną rolę kobiecą odtworzy wybitna artystka Teatru Polskiego Jadwiga Żmijewska, główne męskie odegrają: Białoszczyński, Janowski, Krasnowiecki, Zeromski, nadto w innych rolach wystąpią: Rodowiczowa, Gurynowicz, Kieliszewski, Kliszewski, Wilczkowski, Wojdan. Art. mal. K. Mackiewicz przystawia dwie nowe dekoracje. Kasa zamawiać rozpoczęła już sprzedaż biletów.

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18).

Dzisiejsza premjera w Teatrze Popularnym oczekiwana jest przez ogół bywalców Teatru z wielkim zainteresowaniem. Początek premjery o godz. 8 min. 15 wieczorem.

Jutro, w niedzielę, powtórzenie premjery po południu i wieczorem.

„KRÓLOWA JADWIGA” W TEATRZE POPULARNYM.

Umiejętne dobieranie repertuaru stanowi dla sceny popularnej pierwszy, najbardziej nieodzowny warunek jej istnienia i rozwoju. Scena popularna bowiem poza ogólnymi zadaniami ma zadanie bodaj najważniejsze, przyciągać do teatru szerokie masy, uczyć je do teatru chodzić, stwarzać, jednym słowem, publiczność teatralną. W doborze repertuaru dyrekcja Teatru Popularnego idzie o ile możliwości konsekwentnie dalej. Po szeregu drobniejszych i lżejszych sztuk z repertuaru komedjowego, wodewilowego i melodramatycznego, w dn. 30 b. m. w sobotę wchodził na afisz wspaniały dramat historyczny Szujskiego „Królowa Jadwiga”. Autor na tle 7 obrazów, rysuje piękną postać królowej, do najdrobniejszych szczegółów czełuje konflikt psychologiczny Jadwigi, kiedy zdecydować się musi na wybór między sercem, które należy do księcia Rakuskiego, a patriotycznym rozumem stanu, który nakazuje oddać rękę wielkiemu księciu nieznanym barbarzyńców, Władysławowi Jagielle. Szujski w mistrzowski sposób małuje początki epoki Jagiellońskiej, z całym pietyzmem oddając prawdę historyczną, wlecząc czoło królowej Jadwigi aureolą ostatecznego poświęcenia i miłości ojczyzny. Dramat Szujskiego pisany jest pięknym językiem w naszej historycznej literaturze dramatycznej cennym arcydziełem.

Poza ogólnymi wartościami dramatycznymi, dramat Szujskiego posiada jeszcze olbrzymie wartości kulturalne i pedagogiczne. Ukazuje nam z perspektywy pięciu wieków w realistycznym, lecz szlachetnym pojęciu ówczesną potęgę wielkiej Polski.

Reżyserję prowadzi osobiście dyr. J. Pillarski. Główną rolę kobiecą tytułową królowej Jadwigi kreuje Jadwiga Wenusówna. Wątpliwe też nie należy, że w kreacji tej utalentowanej artystki piękna postać Jadwigi nabierze właściwego wyrazu i światła. Inne role w obsadzie pp. Brzozowskiej, Kubińskiej (Władysław Jagiello), Gwido Trzydar Rakowski (Witold), Bielecki (Dymitr z Goraj), Debicz (książe Wilhelm), Bolkowski (Jasko z Melsztyna) i Matuszkiewicz (biskup). Oczywiście dyrekcja przygotowała do „Królowej Jadwigi” wspaniałą wystawę dekoracyjną i kostiumową.

TEATR W SALI GEYERA.

(Piotrkowska 295).

Dziś wieczorem i jutro po południu i wieczorem na deskach drugiej sceny popularnej wystawiony zostaje piękny dramat z czasów naszej niewoli narodowej „Gwiazda Syberji” w 4 aktach. Reżyserja Romana Urbańskiego. W rolach pp. Bronowska, Pillarski, Urbański, Górecki. Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 1.50.

KONCERT CHÓRU TOW. ŚPIEW.

„LUTNIA”.

Dziś, o godz. 8 wieczorem odbędzie się w sali Polskiej Y.M.C.A., Piotrkowska 89, zapowiadany koncert chóru łódzkiego Tow. Śpiew. „Lutnia”.

W koncercie weźmie udział zespół mieszany i męski.

ŚPIEW—MUZYKA—TANIEC.

W sali teatru farbyki Geyera, ul. Piotrkowska Nr. 295, odbędzie się w niedzielę dnia 1 maja r. b. o godz. 12 w południe wielki poranek muzyczny, poświęcony pieśni operowej oraz wesołej.

Nazwiska artystów Teatru Miejskiego reż. K. Tatarkiewicza, W. Jakubińskiej i K. Fabisiaka oraz artystów-śpiewaków Br. Oleckiej, L. Jurdzińskiej, N. Koszykowej, J. Bukowieckiego, J. Kergera i Z. Suwalskiego i udział chórów T-wa Operowego gwarantuje porankowi pełne powodzenie. Bilety po cenach popularnych do nabycia w księg. L. Fiszera, ul. Piotrkowska 47.

OSTATNI PORANEK MUZYCZNY.

W niedzielę, dnia 8 maja odbędzie się w sali Filharmonji o godz. 12-ej w południe ostatni poranek muzyczny Orkiestry Filharmonicznej i wykonane zostanie monumentalne dzieło L. van Beetho vena IX-ta symfonia z chórem końcowym do słów „Oda do radości” Schillera. Udział w poranku bierze przeszło 200 osób.

ODCZYT KONSTANTEGO BALMONTA.

W piątek dnia 6 maja odbędzie się w sali Filharmonji o godz. 8.30 wieczorem odczyt znakomitego poety rosyjskiego Konstantego Balmonta na temat: „Kobieta w życiu i w poezji”. Bilety na ten wszechmiar interesujący odczyt już nabywać można w kasie Filharmonji.

OPERA WARSZAWSKA I TEATR QUI PRO QUO.

Dziś w teatrze „Casino”.

Łódź przygotowuje się do nowej wielkiej uczty artystycznej, jaką bez wątpienia będą występy najwybitniejszych artystów scen warszawskich w „Casinie”.

„Casino” sprowadza tym razem komplet artystyczny wprost imponujący. A więc na czoło wybija się bezsprzecznie Hanka-Ordonówna, najwspanialsza gwiazda teatru „Qui Pro Quo”. Partnerem utalentowanej pieśniarki jest p. Jarossy, konferencier „Qui Pro Quo”, za którego uśmiechem szaleje piękna połowa Warszawy.

Prócz tych dwóch czołowych przedstawicieli lekkiej muzy w „koncercie artystycznym” ujrzymy znanego artystę opery warszawskiej, Franciszka Freszla, którego silny, rozległy głos sugestywnie publicznosc. Taniec będzie reprezentowany przez doskonałą parę: Irenę Szymańską, primabaleriną opery warszawskiej oraz Piotra Zajlicha, baletmistrza teatru. Program ułożony z wielkim smakiem i zrozumieniem gustu publiczności, zadziwi woli bez wątpienia wszystkich, którzy lubią się ubawić.

W dniu dzisiejszym o godzinie 12-ej w nocy premjera szlagierowego koncertu w teatrze „Casino”. Bilety sprzedaje kasa od godziny 11 w południe.

Na srebrnym ekranie.

KINO „ODEON”.

„MORALNOŚĆ ULICY”.

Nie ulega kwestji, że kino stanowi dziś jeden z najpotężniejszych czynników cywilizacyjnych; promieniujący posiew kultury nawet do tych zakątków świata dotarł i do takich warstw ludzkości, do jakich książka jeszcze wogóle nie znajduje dostępu i dla których żywe słowo okazuje się niedostatecznie przekonującym argumentem. Je dynie bowiem nieprzepracowana, sugestywna moc filmu potrafi przemówić do wyobraźni każdego człowieka, bez względu na poziom jego umysłowości i kultury, nie więc dziwnego, że o ile chodzi o oddziaływanie na masy, propagandowe znaczenie kina jest wprost olbrzymie.

Wrażenie to nasuwa się z całą siłą przedewszystkiem wtedy, gdy patrzy się na takie, w swoim rodzaju monumentalne dokumenty wysiłków cywilizacyjnych, jak grany obecnie, należący do nie mieckiej produkcji obraz „Moralność ulicy”.

„Moralność ulicy” treścią swą odbiega od wszelkich szablonów. Wątek dramatu opiera się na życiowych stosunkach w powojennym Berlinie. Akcja rozgrywa się logicznie i konsekwentnie. Na szczególne wyróżnienie zasługuje idealne odtworzenie realizmu życia codziennego, precyzyjna reżyserja i chwilami wprost godne podziwu opracowanie epizodów.

Pod względem realizacji i formy, film ten jest niebywale artystyczny, pełny harmonji i smaku. Ciekawa treść, doskonała gra całego zespołu z Wernerem Kraussem, Evi Eva, Mary Odette Mia Pankau, Ernestem Hofmanem i Riemanem na czele, gustowne wnętrza i przemyślane do najdrobniejszych szczegółów mise en scene — wszystko to składa się na film pierwszorzędnny Steep.

Kurjer Sportowy

W przededniu Igrzysk IX Olimpijady.

Przygotowania obce i nasze.

Praca przy budowie stadjonu.

Patrzac przed 50-ciu laty na spustoszone wojną lany swojego kraju i widząc, że społeczeństwo zamiast zareagować na swoje klęski wzmocnionym wysiłkiem wszystkich swych zdolności — w swoim upadku się lubuje i swą słabość przewrotną literaturą rozpieszca — wielki francuski myśliciel, który ideę Olimpijską do życia powołał, postanowił tak potężnie wstrząsnąć całym organizmem swego narodu, aby jego ducha i ciało odrodzić.

Jako lekarstwo na słabość, zwątpienie i obojętność dał kult wysiłku ducha i ciała — jako czynnik na zło wynikające z upodlenia charakteru i niskiej żądzy używania dał to uszlachetnienie, które wszelki zapal i szlachetny wysiłek wnoszą w serce i umysł — jako strawę dla umysłu. Na miejsce zdegenerowanej filozofii dał idealistyczne pojmowanie świata i życia i wielką tradycję starożytności.

Tak przekształcił ducha i ciało najszerzych warstw swego narodu, za to samo społeczeństwo, któremu stopa wroga bezkarnie wówczas wzięła się w organizm, pod koniec upływu piątej Olimpijady, poświęcając heroicznie półtora miliona swoich najlepszych synów odebrało za brane kraje i stanęło znowu jak dawniej na czołowym miejscu potęgi, siły i blasku.

I to jest tajemnica znaczenia i powabu idei Olimpijskiej.

I czyż ta idea nie powinna specjalnie dla nas mieć wyjątkowego uroku i czyż nie jest naszym obowiązkiem jak najstawniej ją w życie wprowadzić?

Prawdopodobnie wysłamy ponad stu zawodników i to w czterech partjach.

Pierwsza partja pojedzie na zawody zimowe do St. Moritz już w zimie 1928 r., druga złożona z około 20 zawodników i pewnej liczby towarzyszy. Osób w drugiej połowie maja 1928 r. do Amsterdamu, gdzie zawody piłkarskie trwać będą od 27 maja do połowy czerwca — trzecia obejmująca około 60 osób także do Amsterdamu z końcem lipca 1928 r., gdzie za wody trwać będą od 28 lipca do 12 sierpnia i czwarta, t. j. hippika, złożona z około 10 osób, której zawody trwać będą przez 9, 10, 11 i 12 sierpnia.

W przejeździe kolejną korzyścią będzie my z ulg na naszych kolejach i z 25 proc. ulg na kolejach holenderskich (Komitet Holenderski czyni starania, aby te ulgi były większe) — również nie jest wykluczona, ale bardzo niepewna redukcja na kolejach niemieckich, o które stara się Komitet holenderski.

Komitet Holenderski uzyskał to udogodnienie, że dowód osobisty zawodnika będzie zastępował wizę holenderską.

Co do mieszkania na miejscu, to o St. Moritz mówić nie mogę, nie ulega jednak wątpliwości, że tam odpowiednie miejsce będzie zarezerwowane przez Komitet Szwajcarski, trzeba jednak jak najprędzej do niego się zwrócić podając liczbę zawodników do każdego ze sportów zimowych.

Każda z następujących trzech ekspedycji zupełnie odmienne przedstawia warunki i inne potrzeby.

Ekspedycja piłkarska musi zamieszkać w okolicy Amsterdamu, aby mieć lepsze, niż w mieście powietrze i potrzebny do odpoczynku spokój. Niemcy mieszkają będą w Zandvoort, bardzo zbytkownym miejscu kąpielowym nadmorskim, oddalonym o 31 km. od Amsterdamu. Szwedzi i Szwajcarzy dotąd jedyni obok Niemców, którzy się zgłosili o mieszkania, poszukują mieszkań też w tej okolicy. Po obejrzeniu wielu letnisk jest moim zamiarem wziąć wybraną już willę w miejscowości Bloemendaal, gdzie wśród lasu dębowego, a o kilkadziesiąt kroków od stacji kolei elektrycznej, o 25 minut drogi

od Amsterdamu za cenę 5.50 fl. hol. dziennie, bardzo dobre można mieć utrzymanie, zajmując cały budynek dla siebie.

Kwestja dojazdu do Amsterdamu i Stadjonu, który jak Państwo później zobaczą, będzie nader trudny i niebezpieczny w czasie zawodów sierpniowych, nie będzie przedstawiał trudności dla piłkarzy.

Ekspedycja trzecia, najważniejsza, znajdzie się w położeniu bardzo trudnym, jeżeli nie zamieszka w najbliższym sąsiedztwie Stadjonu, gdyż problem transportu i przejazdu z dworca kolejowego, względnie z innych części miasta do Stadjonu nie jest szczęśliwie rozwiązany.

Stadion jest położony na krańcu miasta o 6 do 8 km. linii powietrznej od dworca i ma mieścić 40.000 widzów. System kolei głównych i pobocznych i wąskotorowych oraz tramwajów pozamiejskich i kanalonów jest znakomity jako system penetracyjny, to znaczy, że do każdej miejscowości można dojechać niewątpliwie świetnie. Będzie on jednak działał jako pompa ssąca publiczność na pewne godziny na dworzec Amsterdamski i problem ten byłby tylko wtedy rozwiązany dobrze, gdyby te pociągi wszystkie zajeżdżały na jakiś dworzec, położony w bliskości bezpośredniej stadjonu. Tymczasem tak nie jest i na dworcu głównym będzie codziennie przed zawodami ogromny kłopot, jak przewieźć te czterdziestotysięczne rzesze ludzi na przestrzeni 6 — 10 km. (licząc wykrety ulic) do Stadjonu. Zwykle tramwaje, które są dobre jako środki penetracyjne, nie nadają się do przewozu masowego. Nawet autobusy używane obok tramwajów, nie podolają temu zadaniu i tylko ci, co jak Niemcy będą przejeżdżać swoimi autobusami wprost z Zandvoort (31 km.) unikną katastrofalnego ścisku na dworcu w Amsterdamie.

Ponieważ Stadion leży poza miastem na dużym niezabudowanym błoni, rozwiązanie problemu mieszkania nie było łatwe. Udało mi się jednak znaleźć szkołę (t. zw. Stadion School), stojącą także na tem błoni, położoną o kilkaset kroków od Stadjonu. Szkoła okazała się budynkiem wprost wzorowym — ze wspianą salą gimnastyczną — mającą po drugiej stronie śliczne boisko sportowe — jednym słowem miejscem wymarzonem — z dobrem powietrzem i zupełnym spokojem w nocy, zdala od hałasu ulicznego. Wniośłem podanie do Rządu i miasta aby nam ją oddano, a Komitet Holenderski robi najlepsze nadziewie, gdyż Igrzyska wypadają na czas wakacji, kiedy budynek i tak stoi pusty. Sale szkolne muszą być umeblowane meblami wynajętymi (co też da się skutecznie) — kuchnia wspólna musi być prowadzona we własnym zarządzie. — Kucharz musi być przywieziony z Polski.

Nasi więc zawodnicy będą mieli sposobność bardzo wygodną do wszelkiego rodzaju treningu w bezpośredniej bliskości szkoły i mieć też będą znakomity dostęp do Stadjonu. Nawet w południe będą mogli wracać na drugie śniadanie do domu, t. zn. że będą żywności wyłącznie na kuchni polskiej.

Sam Stadion jest kolosalną budową na 40.000 widzów, z jednego bloku betonowego zrobiony, szerokości 170 m. i długości 250 m., mający wewnątrz bieżnię lekkoatletyczną długości 400 m., tor kolarski (500 m. dług.), boisko piłkarskie i wszystkie inne urządzenia. Obok Stadjonu powstają mają pawilony: a) dla szermierki, b) boks i zapasów, c) wystawy sztuki, d) stadjon pływaków, e) restauracje. Kortów tenisowych nie będzie, bo Federacja tenisowa odmówiła swego udziału w Igrzyskach. Nie odbędą się też zawody strzeleckie.

Stadion obecnie jest w połowie ukończony.

Cały fundament, stojący na 4.500 palach i 1 milionie m. sześć. dowiezionego piasku jest gotów, również tor kolarski szerokości 8 mtr. Trybun jeszcze nie ma, jak również żadnego z budynków po wyżej wymienionych.

Trybuna prasowa ma mieć 600 miejsc i 45 telefonów.

Wieś Olimpijska prawdopodobnie nie będzie budowana.

Czwarta ekspedycja polska, t. j. hippika, będzie tam występować dopiero po 9-ym sierpnia i będzie mieszkać w Hilversum, koło miasta garnizonowego Amersfoort, gdzie armja holenderska dostarczy pomieszczenia i stajnie.

Regaty wioślarskie odbywać się będą na rzece Amstel w środku miasta Amsterdamu, żeglarskie zaś na zatoce Zuiderkiej, na południe od wyspy Marken.

Tak więc jak się zdaje, techniczna stro na podróży, mieszkania i pobytu na miejscu w Amsterdamie pomyślnie ma horoskop.

Rzeczą samego sportu zorganizowanego i społeczeństwa, jest dać treść i środki całej rzeszy.

K. L.

OTWARCIE SEZONU SPORTOWEGO W T-wie S. O. ODRODZENIA W ŁODZI.

W niedzielę, dnia 1 maja r. b. o godz. 2 po poł. T-wo S. O. „Odrodzenie” dokonyuje otwarcia placu i sezonu sportowego.

Plac mieści się przy ul. Bocznej (wejście z ul. Rzgowskiej Nr. 50). Na program otwarcia złożą się: biegi piesze I i II drużyny Sekcji Piłki Nożnej, zapasy atletyczne Sekcji Gimnastycznej (walcza 3 pary) i mecz towarzyski pomiędzy Stow. Sport. „Pogoń” a Sekcją Piłki Nożnej „Odrodzenie” oraz przedmecz drużyn tychże klubów.

Przez czas trwania zawodów przygrywa orkiestra Towarzystwa. W dniu 8 maja r. b. od godz. 2 po poł. na tymże placu odbędą się biegi kolarskie o nagrody i mecz towarzyski.

TURYŚCI II — Ł. K. S. II.

Zawody powyższych drużyn należą do serii rozgrywek mistrzowskich Ligi pierwszej. Jakie znaczenie tym zawodom przypisują obydwie kluby może posłużyć fakt, że udział w nich mają gracze, którzy nie miały rolę odgrywają w naszym piłkarstwie.

Skład ŁKS przedstawia się bardzo groźnie, ze względu na udział w jutrzejszych zawodach Langego, Kowalczyka, Kowalskiego Z., Otto, Stollenwerka, Sobocińskiego względnie Cybulskiego, a więc graczy, którzy zaliczeni są również do drużyny pierwszej, jako rezerwowi.

Turyści chcą przeciwstawić się godnie wystawiają jutro: Kahla, Stencla, Frydmana, Michalskiego, Wieliszka i innych.

Emocjujące te zawody odbędą się o godz. 11 rano przy ul. Wodnej.

G. M. S. — HAKOAH.

Zawody mistrzowskie Ligi pierwszej posuwają się naprzód, a rozgrywka między powyższymi zespołami odbędzie się dziś o godz. 4 po poł. przy ul. Wodnej.

Spotkanie to będzie należało do emocjujących i zaciętych w przebiegu, sędzić jednak należy, iż gracze będą zdawać sobie sprawę z powagi zawodów i utrzymają je na właściwym poziomie.

Obydwie zespoły przedstawiają się równomiernie, tak że walka będzie ciężka, wszystko jednak zależy od sędziego, któremu powierzą prowadzenie tego meczu.

Wielkie święto sportowe w dniu 3-go maja.

W środę wieczorem w łódzkim okręgowym związku piłki nożnej odbyło się posiedzenie, na którym w związku ze świętem w dniu 3 maja omówiono projekt urządzenia w dniu tym propagandy sportu polskiego. Postanowiono aby święto sportowe uczcić uroczystością na placu DOK względnie w Helenowie.

Przewidziane są zawody piłkarskie pomiędzy reprezentacją wojskowego klubu Unjon a Widzewskim klubem piłkarskim, nadto piłka siatkowa pomiędzy Unjonem a drużyną jednej ze szkół łódzkich, lekkoatletyka, szermierka i boks. W razie gdyby zawody odbyły się w Helenowie przewidziano również wielkie wyścigi kolarskie.

Ze względu na to, że zawody powyższe służyć mają propagandzie sportu, postanowiono wyznaczyć bardzo niskie ceny dla kart wstępu, by tym sposobem udostępnić zwiedzenie boiska najszerzszym warstwom ludności naszego miasta. (f)

Legia — ŁKS.

Jutro na boisku ŁKS odbędzie się rozgrywka ligowa między Legią warszawską a ŁKS, w serii mistrzostw ligowych.

ŁKS, jak już ogólnie wiadomo, kroczy zwycięsko w tych rozgrywkach i utrzymuje się dotychczas na pierwszym miejscu, to też jutrzejsze zawody będą niemałe zainteresowanie wśród naszych sportowców, które pokażą, jak się ułożą losy elkiasiaków.

Legia jest zespołem twardym, o szybkim starciu, szybko decyzyj i dużej wytrzymałości, a ostatni jej wynik remisowy z TKS-em na gruncie toruńskim, gdzie ulegają liczne kluby, może dać świadectwo jak najlepsze o zespole warszawskim.

Legia ostatnio została wzmocniona kilkoma graczami, w pomocy i ataku.

O ŁKS rozpisywać się nie potrzeba, to tylko jest pewne, że zdają sobie oni sprawę z powagi tego meczu i prowadzenia w dotychczasowej tabeli.

ŁKS wystąpi w najsilniejszym swoim składzie. Zawody odbędą się o godz. 4 po poł.

OTWARCIE KORTÓW Ł. K. S.-u.

Jak się dowiadujemy od dziś czynne już są korty tenisowe w parku ŁKS.

Frekwencja jest już dziś tak poważna, że ŁKS będzie musiał prawdopodobnie przystąpić wkrótce do budowy dalszych trzech kortów.

Słowacja.

Bezpośrednie wagony ze wszystkich kierunków. Z 1000 m. głębokości wulk. ciepłe źródła siarczano-biotne (67°C) — Nadawycy, słynne na całym świecie niezastąpione wyniki leczenia przy chorobach:

ISCHIAS, — PODAGRA — REUMATYZM WYSIEKI I-a Pensjonat: Thermia Palace (jedyny kurhaus z własnymi kąpielami, wolny wybór lekarzy) od zł. 25.—, II-a od zł. 12.— wzwyl. Piękny park naturalny. Kąpiele nadbrzeżne, tenis. Zniżone ceny paszportów. Kuracje do mowe.

Informacje: Biuro Piszczany dla Polski, Cieszyn, skrz. poczt. 56.

Pamiętajcie o inwalidach wojennych!

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki“.

Sobota 30 kwietnia 1927 r.

„Kurjer Łódzki“.

EKSPORT DRZEWA.

ex) Ponad dwie trzecie eksportu polskiego opiera się na trzech grupach towarów, które są: 1) produkty spożywcze, 2) paliwo (węgiel) kamienny, brunatny, koks, brykiety, torf i t. p.) asfalt, ropa i pochodne, 3) materiały i wyroby drzewne. Niesłusznie we wszystkich tych trzech gałęziach wywozimy przeważnie surowiec lub półfabrykaty, procent zaś towarów będących końcowym już produktem przeróbki, w którym zatem obok wartości materiału, uwieczniona jest również wartość pracy robotnika — jest bardzo niewielki.

Może najbardziej stosuje się to do wywozu materiałów i wyrobów drzewnych których wartość eksportu w 1926-tym roku wynosiła — 209 milj. złotych w złocie, na — 1,306 milj. całego eksportu w tym czasie. Surowiec drzewny, osłaga bardzo niską cenę w kraju, gdyż kupiec zagraniczny musi kalkulować, przy tym stosunkowo ciężkim towarze, wysokie koszty przewozu na miejsce konsumpcji. Za tem poza ceną włożonej pracy i wartością odpadków, każde użycie ciężaru przez obróbkę materiału drzewnego powoduje znaczną oszczędność na przewozie, a zyski z tej oszczędności całkowicie pozostają w kieszeni eksportera.

Przy tak poważnej kwocie wywozu oraz szczególnie wysokich zyskach osiaganych przez przerobienie surowca na półfabrykat, a półfabrykatu na produkt końcowy, jedną z najprostszych dróg podniesienia zamożności kraju — to racjonalne wyzyskanie bogactw leśnych. Należy przytem zwrócić uwagę na ważny moment, że eksport wyrobów drzewnych (po dobie jak i produktów spożywczych) napotyka na rynkach światowych znacznie mniejszą konkurencję niż większość eksportu płodów górniczych (np. węgla) i wytworów innych gałęzi przemysłu.

Jak niewyzyskany jest materiał drzewny eksportowany z Polski świadczy najlepiej cyfry. Otóż w 1926-tym roku blisko 30 proc. eksportu stanowił zupełnie nieobrobiony surowiec, połowę półfabrykaty i około 20 proc. produkty końcowe, w tem jednak wliczone już kopalniaki, słupy telegraficzne, podkłady kolejowe jako produkty nieulegające już dalszej przeróbce, choć naogół mało szlachetne i cenne.

Oto kilka pozycji z 1926-go roku charakterystycznych dla cen niedomagani eksportu materiałów i wyrobów drzewnych.

Wywieźliśmy około 8 milj. q., kłód, kłoców i dużych najrozmaitszego gatunku drzewa za przeszło — 47 milj. zł. Przejściowa cena za q. loco granica, wynosiła: dąb zwyczajny — 12,45 zł.; buk — 5,35 zł.; sosna — 5,27 zł.; jodła — 5,31 zł. Za deski cena ta wynosiła: dąb zwyczajny — 14,9 zł.; buk — 13,31 zł.; sosna — 9,93 zł.; jodła — 10,98 zł. Blisko zatem dwa razy tyle można było uzyskać przez zwyczajne przetarcie kłoców na deski.

Drzewa celulozowego (papierówka) wywieźliśmy — 11 1/4 milj. q. wartości — 47 i pół milj. zł. równocześnie zaś przywieźliśmy masy drzewnej oraz makulatury do przerobu za — 3 milj. zł.; tektury i wyrobów z tektury za 3,75 milj.; papieru do pakowania, rotacyjnego i prostszych gatunków papieru o znacznej zawartości masy drzewnej za — 3 milj. zł. Nie mówiąc już o innych szlachetniejszych gatunkach papieru, zapłaćliśmy blisko — 10 milj. zł. za najprostsze produkty przerobu drzewa, zamiast, z eksportu tychże czerpać znaczne zyski.

Wywieźliśmy znaczne ilości drzewa materiałowego, dębowego, bukowego, olchowego, lesionowego i t. p. równocześnie zaś sprowadziliśmy fornierów niekolejonych za 1/4 milj. zł.; tat bukowych do wyrobu mebli giętych za — 3/4 milj. zł.; wy-

robów bednarskich ponad — pół milj.; wyrobów tokarskich i stolarskich za — 1 1/4 milj. i t. p.

Hasła melioracji eksportu drzewa przez, z jednej strony popieranie fabryk drzewnych i tartaków, z drugiej zaś przez powstrzymanie wywozu drzewa nieobrobionego, jak pięknie wygłaszane na ostatnim zjeździe kupców i przemysłowców drzewnych przez sferę rządową i przedstawicieli handlu i przemysłu drzewnego — nie zostały przeprowadzone. Co ważniejsze zaś nie widać by poza stwierdzeniem złego stanu przemysłu i handlu drzewem, zajmowano się intensywnie

opracowywaniem realnych planów, za które następowaćby miała szeroka akcja. Możliwe, że powodem tego był nieodpowiedni czas, gdyż na miesiące zimowe przypada najgorętsza praca nad eksploatacją lasów, zaprzatająca umysł przemysłowców i kupców drzewnych, obecnie jednak praca ta ogranicza się do systematycznego wywozu drzewa i przeróbki w tartakach i fabrykach — najlepsza pora do zakładania nowych fabryk i tartaków oraz do opracowania planu przed nową „kampanią“ drzewna.

Z. H.

Sytuacja gospodarcza w Austrii.

Bilans handlowy Austrii. Dlaczego groziła wojna celna między Austrią a Czechosłowacją. Trudności w rokowaniach. Straty czeskiego eksportu. Możliwość porozumienia. Dowóz węgla i elektryfikacja w Austrii. Praca dla 35,000 bezrobotnych.

(Od wiedeńskiego korespondenta „Kur. Łódzki.“)

Wiedeń, w kwietniu.

ex) Pasywny bilans handlowy Austrii, zamknięty deficytem w sumie 1 miljarda szylingów, skłonił rząd austriacki do rewizji dotychczasowej taryfy celnej. W związku z tem wypowiedział rząd austriacki Czechosłowacji układ handlowy, proponując zawarcie nowego traktatu. Bilans 4-letniego układu handlowego między Austrią a Czechosłowacją wyraził się w sumie 433 milionów deficytu.

Podczas gdy import towarów czeskich do Austrii wynosił 634 milionów szylingów, wynosi wywóz Austrii do Czechosłowacji 201 milionów.

Rokowania nie przyniosły jednak pozytywnych rezultatów. Rząd czeski — mimo, że Austria należy do najpoważniejszych odbiorców towarów czeskosłowackich, nie był skłonny do żadnych ustępstw przeciwnie — żądania stawiane przez delegację czeską były nie do przyjęcia i rząd austriacki po daremnych próbach — zdecydował się na zerwanie rokowań. Narazie zdecydowano się na uregulowanie kwestji celnej — według klauzuli największego uprzywilejowania. — Wojna celna austro-czeska, która wisiała w powietrzu, została narazie zażegnana.

Liczne komplikacje i trudności, powstałe obecnie, utrudniają znacznie eksport, wyrządzając poważne szkody, w szczególności przemysłowi czeskiemu. — Niezdecydowany stan ten odbija się szczególnie na tych przedsiębiorstwach wiedeńskich, które sprowadzają z Czechosłowacji półfabrykaty do dalszego wyprodukowania.

W kołach poinformowanych, liczą się jednak z możliwością ponownego wszczęcia rokowań handlowych, które według ostatnich wiadomości miałyby się rozpocząć w pierwszych dniach maja. W zrozumiałym napięciu oczekują zainteresowane koła wyniku tych rokowań. Od rezultatu zależy będzie dalsze ukształtowanie stosunków handlowych między Austrią a Czechosłowacją, których stabilizacja i odbudowa leży w interesie obu republik.

Statystyka upadłości w zachodnich dzielnicach Polski.

ex) Dr. Tadeusz Rzepecki ogłosił w jednym z pism krajowych nadzwyczaj ciekawą statystykę upadłości w dzielnicach Zachodniej Polski, na zasadzie której można sobie śmiało wyrobić opinie, jak przedstawia się obecna sytuacja gospodarcza zachodniej Polski, co dla Łodzi,

Austria stara się poprawić swój bilans handlowy i niezależnie się bardziej od zagranicy przez wykorzystanie sił wodnych i elektryfikację kolei. Bilans handlowy Austrii obciążony jest najbardziej dowozem węgla z zagranicy.

Zapotrzebowanie węgla w Austrii, — przy pełnym uruchomieniu wszystkich hufi i fabryk obliczają tu na 15 milionów tonn rocznie, podczas gdy w roku 1924 zużyto tylko 8,68 milj. tonn. Z tego przypada na węgiel kamienny 54 proc., na węgiel brunatny 40 proc., na koks 40 proc.

2/3 obecnego zapotrzebowania pokrywa zagranica, t.j. Polska, Czechosłowacja i Niemcy. Reszta wypełnia produkcja własna. Wydobycie węgla z własnych kopalń wynosiło w ubiegłym roku 2,95 milj. t. (przeważnie węgla brunatnego) — wykazując niższe 6,4 proc. w stosunku do roku 1913.

Z zagranicy zaś dowieziono węgla — 5,765 milj. ton węgla, przeważnie węgla kamiennego, wartości 165 milionów koron złotych. W dążeniu do usunięcia kryzysu węglowego i do poprawy stosunków gospodarczych, urzędy wiedeńskie obecnie rezygnują z szerokiej skali zakreślonej elektryfikacji kolei żelaznych i zakładów w przemyśle, przez wzmoczoną eksploatację siły wodnej. Powstały już wielkie hydrauliczne elektrownie turbiny, takie, jakie są w Szwajcarii, Norwegii. Austria spodziewa się z 15 milionów ton węgla stanowiących roczne jej zapotrzebowanie, zaoszczędzić prawie połowę, bo około 7 milj. ton węgla. Koszta szeroko zakreślonej akcji elektryfikacyjnej oblicza się na 300 milionów szylingów, prace, przy których 35,000 robotników znalazłoby zajęcie, trwać miałyby 5 lat. Rząd austriacki zamierza w tym celu zaciągnąć pożyczkę zagraniczną.

Sądzą powszechnie, że nowy parlament zajmie się przedłożeniem rządowemu w sprawie elektryfikacji — najdonioślejszej dziś kwestji ekonomicznej w Austrii.

R. H.

padłości, w r. 1924 — 64 upadłości, to w roku 1925 trzy województwa zachodnie miały ogółem 321 upadłości.

Z powyższej sumy przypadało na Wielkopolskę 185 upadłości, na Pomorze — 72 upadłości, na Śląsk zaś — 64. Jeżeli chodzi o rok ubiegły, to nastąpił w tych dzielnicach bardzo poważny zwrot ku lepszemu, ogólna bowiem ilość upadłości w tych samych województwach wyniosła tylko 130, z czego na przedsiębiorstwa handlowe przypadało 111 upadłości, na przemysłowe — 16, na rolnicze 2 oraz na jedną osobę prywatną.

O ile chodzi o poszczególne miasta, to największą ilość upadłości wykazała Bydgoszcz, a mianowicie w r. 1926 — 24 upadłości wobec 47 w roku 1925. Poznań natomiast, który w roku 1925 był na pierwszym miejscu — 57 upadłości, w roku 1926 zajął miejsce drugie, wykazując 14 upadłości. Inne miasta wykazują następującą liczbę upadłości:

(Liczby w nawiasach oznaczają upadłości w r. 1925, bez nawiasów upadłości w r. 1926) Katowice 13 (17), Grudziądz 11 (10), Toruń 6 (16), Tarnowskie Góry 3 (4), Pleszew 3 (2), Królewska Huta 3 (17). Po dwie upadłości miały miejsce w Mysłowicach, Żorach, Kępnie, Inowrocławiu, Obornikach, Kcyni, Wrześni, Chojnicach i Kościerzynie.

O ile chodzi o poszczególne miesiące, to upadłości w zachodnich dzielnicach Polski, przedstawiały się następująco:

	Rok 1925	Rok 1926
Styczeń	23	29
Luty	23	20
Marzec	17	16
Kwiecień	15	3
Maj	12	12
Czerwiec	9	11
Lipiec	18	16
Sierpień	11	5
Wrzesień	39	6
Październik	55	4
Listopad	54	4
Grudzień	35	4

W trzech województwach zachodnich ilość upadłości w poszczególnych miesiącach wynosiła (cyfra w nawiasie odnosi się do roku 1925):

	Poznańskie:	Pomorze:	Śląsk:
Styczeń	19 (10)	5 (9)	5 (4)
Luty	11 (13)	4 (13)	5 (7)
Marzec	7 (13)	5 (1)	4 (3)
Kwiecień	2 (6)	— (6)	1 (3)
Maj	2 (5)	2 (2)	5 (5)
Czerwiec	7 (6)	2 (1)	2 (2)
Lipiec	4 (10)	9 (4)	3 (4)
Sierpień	4 (3)	1 (4)	— (4)
Wrzesień	4 (28)	— (4)	2 (6)
Październik	3 (33)	— (8)	1 (14)
Listopad	4 (28)	— (16)	— (10)
Grudzień	2 (29)	1 (4)	1 (2)

Adhal.

KINO Dom Ludowy
ul. Przejazd 34.

Dziś! — — Dziś!

Przepełniony film

p. t. „Podstępny strzał“
wzruszający dramat „dzikiego“ dziewczątka.
W roli głównej największa siawa ekranu
Betty Compson.

Ceny miejsc: W dnie powszednie na wszystkie seansy, zaś w sobotę, niedzielę i święta od godz. 2 do 3 po południu I m. 60 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr.
W soboty, niedziele i święta od godz. 3 popoł. I m. 80 gr. II m. 40 gr. III m. 30.

Idealna PASTA do zębów
KREM perłowy
IHNATOWICZA, Lwów.

Przed otwarciem Międzynarodowych Targów w Poznaniu.

Zjadą się tam ministrowie, posłowie, dyplomaci Polski i zagranicy.

Jak będą rozmieszczone ekspozycje?

ex) Z okazji otwierających się w dniu 1 maja Międzynarodowych Targów w Poznaniu, zapowiedziany jest przyjazd całego szeregu wysokich dygnitarzy naszego kraju i zagranicy. Przybędzie zatem na otwarcie Targu wicepremier Bartel wraz z ministrem Kwiatkowskim, pozbawionym spóźniony jest przyjazd ministra spraw zagranicznych Zaleskiego, wicemin. przemysłu i handlu p. Doleżala oraz pp. ministrów Moraczewskiego i Dobruckiego. Ponadto zapowiedzieli swój przyjazd do Poznania i zwiedzenie Targów różni wybitni przedstawiciele organizacji społecznych, związków gospodarczych, organizacji kupieckich i t. p.

O wielkim zainteresowaniu, jakie wzbudzą Międzynarodowe Targi Poznańskie zagranicą, świadczy między innymi fakt, że w poszczególnych krajach zorganizowano zbiorowe wycieczki, które wybierają się na czas Targów do Poznania. Zapowiedziane są między innymi wycieczki zbiorowe z Turcji, Grecji, Węgier, Persji, Czechosłowacji, z prezydentem m. Pragi Baxa na czele, dalej wycieczki z Jugosławii, Rumunii, Włoch, Francji i Belgii. Poza tym wybierają się na czas Targów do Poznania odbiorcy z Anglii, Łotwy i innych krajów.

Bardzo liczny będzie zjazd konsulów, dyplomatów oraz posłów akredytowanych przy rządzie polskim w Warszawie, jak również i konsulów z Gdańska.

Poza tym zapowiedziane są również zbiorowe wycieczki Zrzeszenia Kupołów Polskich z Warszawy, Rady Portu, wielu związków, kółek rolniczych oraz najrozmaitszych stowarzyszeń kupieckich i rekrutacyjnych.

O CZYM WINIEN WIEDZIEĆ PRZYJEŹDZAJĄCY NA TARGI?

Dla przyjezdnych jest ważnym, że biuro kwaterek znajduje się na dworcu, sąsiadując z fryzjarnią dworcową, co też stanowi wygodę dla panów i pań przyjeżdżających. Przy każdym pociągu nadchodzącym oczekują chłopcy z plakietkami, wskazującymi drogę do biura kwaterek, w którym można uzyskać pokój — zależnie od jakości — w cenie 4, 6 i 8 zł., z tem, że przy dłuższym pobycie zyskuje się 25 proc. upustu.

Wszedłszy na teren targowy, winien gość przyjezdny udać się zaraz do biura kolejowego w pawilonie przemysłowym, gdzie na podstawie swego dowodu osobistego uzyska powrotną zniżkę kolejową (66%).

I tu znów stwierdzić będzie musiał zwiedzający dbałość dyrekcji o niego. Ma tam bowiem fryzjera, ma Czerwony Krzyż w razie doraźnej pomocy, ma P.K.O., ma pocztę, telefony, a o jego bezpieczeństwo dba policja i straż pożarna.

Wspomnieliśmy już o zimnych bufetach. Poza tym rozszerza swe podwoje wielka restauracja „Belweder“, której piękna sala balowa przeznaczona jest na potrzeby restauracyjne.

CO UJRZYMY W PALACU TARGOWYM?

Według informacji, które zdołaliśmy załatwić od dyrekcji Targów, grupa ekspozycyjnych, rozmieszczonych w Palacu Targowym, a obejmująca wszelkiego rodzaju tkaniny, bieliznę, norymberszczyznę, wyroby kuśnierskie i materiały dekoracyjne przedstawia się imponująco i zadowolilić może nawet najwybredniejsze wymagania.

Na parterze po prawej stronie ujrzymy przede wszystkim zabawki dla dzieci, rzeźby alabastrowe, gry towarzyskie, dalekie galanterie wszelkiego rodzaju, towary krótkie, spinki, guziki, portfele, albumy. Nieco dalej rozstawione będą pokazy przemysłu papierniczego, litograficznego i księgarskiego, obejmującego również wszelkie urządzenia biurowe i przybory szkolne. Podziwiać tam możemy wyrabiane w kraju eleganckie papiery listowe, pamiętniki, bloczki, teki, wykwinne bombonierki, szkatułki, pocztówki artystyczne, etykiety, notesy, abażury, bibułki kolorowe, serwetki i t. p. wyroby luksusowe.

Niemniej bogato reprezentowany tu będzie dział ksiąg handlowych i kajetów, papierów kancelaryjnych, dział torebkarski i

opakowań, bloczków kasowych, biletołów i innych. Obok grawiury ujrzymy w dziale tym akwarele, winiety, akwaforty, oleodruki, rysunki, a nieco dalej masy hektograficzne, kalki, taśmy, atramenty, tarki, farby, cyrkle, powielacze, maszyny do pisania przyrządy biurowe do użytku kartoteki, registratora, korespondencji i książkowości, papier do pakowania i t. d.

Bardzo został obesłany dział tekstylny. W dziale tym rozmieszczonym po lewej stronie Palacu Targowego, ujrzymy sukna gabardyny, kamgarny, chustki, kołdry, płótna, włosianki, wafeliny, płótna żaglowe, filce i tkaniny techniczne, krepony, opale, batysty, rypsy, dalej wyroby bawełniane i płócienne, bieliznę słołową, kapielowa i luksusowa. Ciekawie przedstawiać się będzie dział jedwabiu sztucznego i włosia, eleganckich pończoszek, swetrów i wszelkiego rodzaju towarów trykotowych. Bogato obesłano też dział odzieży damskiej i męskiej płaszczy impregnowanych, parasoli, eleganckich parasolek, dekorowanych motywem kwiatowym. Pięknie reprezentować się będzie dział kapeluszy, czapek, przepisowych dla szkół, urzędów i zrzeszeń, rekawiczek skórkowych, zamszowych itp.

Dział dekoracji wysunie się również na pierwszy plan, a przede wszystkim dział artystycznie wykonanych firan i kap, makatów buczańskich, barwnych wyrobów łowickich, poduszek, serwet, kilimów, dywanów, chodników, wycieraczek, taśm tapicerskich i linoleum.

W dalszym ciągu tych ekspozycyjnych rozmieszczone będą towary futrzane. Ujrzymy więc bogate futra damskie, etole w najmodniejszych fasonach i zestawieniach. Wystawione będą również skóry drogocenne polskie, rude lisy, przeksztalcone na sobole, alaski, lisy czarne, srebrne, niebieskie, oraz nasze popularne króliki i koty domowe pod postacią królewskich szali, bibelotów, skunksów, nurek, chinchilli egzotycznych mieszkańców puszczy i pól.

Idąc na I-sze piętro spotykając będziemy już po schodach różnych wystawców. Po lewej stronie piętra tego zgrupowane będą ekspozycje przemysłu chemicznego, farmaceutyczno-kosmetycznego oraz drogowo-chemicznego, obok ekspozycyjnych superfosfatowych i klejowych zestawione tam będą perfumy i mydła woniujące oraz pomady obok kwasów, ługów, soli, środków leczniczych i różne specyfikacje lekárskie.

Nieco dalej zestawione będą ekspozycje wytwórczości spożywczej. Bogato będzie obesłany dział cukrów, czekolady w najrozmaitszych gatunkach, dalej dział pastylek, cukru lodowego, pudrowego i t. d.

Imponująco przedstawiać się będzie dział herbatników, wafli, makaronów, budyni, drożdży, oryginalnych zup, herbat, spirytuali, likierów, win krajowych oraz ekstraktów, zapomocą których można sobie przyrządzać likiery i limonady, a nawet wina domowe.

Po prawej stronie Palacu Targowego zgrupowany będzie dalszy ciąg przemysłu spożywczego a nieco dalej niezmiernie ciekawy dział ceramiki, szkła oraz przemysłu artystycznego.

WIEŻA GÓRNOŚLĄSKA.

W roku bieżącym podobnie jak lat ubiegłych nadzwyczaj bogato reprezentowana będzie w Wieży Górnośląskiej dział samochodowy. Ujrzymy więc tu samochody wszelkiego typu, luksusowe, ciężarowe, wyścigowe, limuzyny, pozbawione samochodów najnowszej konstrukcji. Obok samochodowych zestawionych na całej obrzeżniej peryferii parterowej zobaczymy podczas tegorocznych Targów motocykle, rowery oraz wszelkiego rodzaju armatury samochodowe.

Reprezentowany będzie również dział powozów oraz wszelkiego rodzaju wozików.

I-sze piętro Wieży Górnośląskiej zajęte będzie przez wystawców, którzy gromadzą tam wszelkiego rodzaju aparaty z dziedziny elektrotechnicznej, dalej wyroby drobne metalowe, przybory kuchenne, lampy i żyrandole oraz wyroby druciane. Dział przedstawia się bardzo interesująco.

HALA MASZYN.

Dział maszyn zapowiada się w swoim

bogactwem zestawieniu jeszcze bardziej imponująco aniżeli lat ubiegłych. Skupi się tam wszystko, co wytworzyła wielka nasza przemyśl, co wytwarzają nasze warsztaty zdobywające coraz większe uznanie u nas w kraju i zagranicą. Na pierwszym planie ujrzymy rozmaite aparaty gorzelnicze, dalej kilka typów obrabiarek precyzyjnych najnowszej konstrukcji. Nieco dalej wystawione będą w tejże samej Hali silniki spalinowe Diesla mniejszych i większych typów.

Kilka fabryk występuje z wyrobami odlewniczymi oraz armaturami maszynowymi.

Ciekawie przedstawia się tu dział maszyn drukarskich, pasów pancernych, wag, maszyn młynarskich, kotłów parowych, maszyn piekarskich oraz rur stalowych. Całość zamyka w tym dziale wystawa prądnic, motorów, okuć budowlanych, wagonowych oraz pożarniczych.

PAWILON PRZEMYSŁOWY.

W Pawilonie Przemysłowym zobaczymy meble wszelkiego rodzaju, gięte, wyściełane, koszykowe i inne. Umieszczone są tu też parkiety, pozbawione pianina i fortepiany oraz radio-sprzęty.

PAWILON HANDLOWY.

Pawilon ten będzie wzbudzał tym większe zaciekawienie, że dyrekcja Targów rozmieszczyła w nim całą niezmiernie interesującą zbiorową wystawę przemysłu belgijskiego, zainicjowana przez Belgijską Chambre de Commerce Belgo-Polonaise oraz zbiorowe wystawy firm francuskich i szwajcarskich.

EKSPONATY POD GOŁEM NIEBEM.

Nawet przemysł ciężki, który nie interesował się dawniej Targami Poznańskimi i nie był na nich obecny, wystąpił w r. b. ze swoją wytwórczością. Pod gołem niebem ustawiony będzie cały szereg rozmaitych maszyn, począwszy od młoczek i skończywszy na zwyczajnych plugach i bronach. Niektóre firmy występują z nowoczesnymi zlebiaczami, poruszającymi ziemie w redlinach na głębokości i doprowadzającymi powietrze w głąb gleby.

W dziale maszyn rolnych rywalizować będą fabryki krajowe z fabrykami zagranicznymi, które zaczynają okazywać coraz większe zainteresowanie dla Targów Poznańskich.

Międzynarodowe Targi Poznańskie obejmują oczywiście jeszcze wiele innych niezmiernie interesujących działów, w tem bardzo interesujący dział budownictwa obesłany w roku bieżącym bardziej obficie aniżeli kiedykolwiek przedtem.

ODKRYCIE RUDY ALUMINIOWEJ.

Z Katowic donoszą: ex) Wobec odkrycia rudy, zawierającej aluminium, ma się tu utworzyć spółka akcyjna, której celem będzie założenie pierwszej w Polsce fabryki aluminium. Kapitał akcyjny wynosi 15 milionów złotych roczna produkcja fabryki obliczona będzie na 2.400 tonn. Odkryta ruda może dać 25 proc. czystego aluminium.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO w dniu 29 kwietnia 1927 r.

Za 100 złotych: Londyn 43.50, Zurych 58.50 sprzedaż, 57.75 kupno, 58.12 notowania przeciętne. Berlin 46.785 — 47.265, wypłata na Warszawie, Katowice i Poznań 46.98—47.22, Gdańsk 57.48—57.62, wypłata na Warszawie 57.42—57.56, Wiedeń czeki 79.14—79.64, Praga 378.87%.

NOTOWANIA GIEŁD ZBOŻOWYCH.

Poznań, 29 kwietnia (A. W.)
Żyto 47.50—48.50
Pszonca 53.50—56.50
Jęczmień zw. 35.00—38.00
Jęczmień brow. nie notowany
Owies 39.00—40.00
Otręby żytnie 34.00—35.00
Otręby pszenne 31.50
Mąka żytnia 65-proc. 70.50
Mąka żytnia 70-proc. 69.00
Mąka pszenna 65-proc. 79.00—82.00
Usposobienie mocne.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi zawarto następujące transakcje:
Dolary zł. 8.91,5
Obroty były bardzo poważne. Tendencja niejednolita. (ah)

DOLAR W ŁODZI.

Na wczorajszym rynku prywatnym w Łodzi w godzinach wieczorowych dolar kształtował się po kursie 8.92 i pół w żądaniu i 8.91 i pół w płaceniu. Tendencja spokojna. Obroty małe.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 29 kwietnia (Pat.)

Notowania oficjalne.

Gotówka.

Dolary 8.92 — 8.94 — 8.90

Czeki.

Belgia 124.40

Holandja 358.—

Londyn 43.45

N. York 8.93

Paryż 35.05

Praga 26.50

Szwajcaria 172.01

Wiedeń 125.88

Włochy 47.70

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 53.50, 52.—, 52.60

5-proc. pożyczka konwersyjna 67.—

Pożyczka kolejowa 103.—

8-proc. listy Banku Gospodarstwa Krajowego 92.—

8-proc. listy Banku Rolnego 91.50,

92.—

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie

zł. 63.50, 62.25

5-proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy

zł. 69.75, 69.50

4 i pół proc. obl. Tow. Kred. m. War

szawy zł. 63.50

AKCJE.

Notowano w złotych.

Bank Dyskontowy 131.50

Bank Polski 156.—, 155.50, 156.—

Bank Zi. Ziem Polskich 4.40, 4.25

Bank Handlowy 8.75, 9.10, 8.90

Bank Zachodni 5.05

Bank Zarobkowy 97.—, 96.—

Kijewski 92.—, 93.50

Sila i Światło 115.—

Czestocice 3.60, 3.55

Cukier 5.35, 5.55, 5.50

Wysoka 7.15, 7.—

Nobel 5.15, 5.30, 5.25

Fitzner 7.—

Modrzejów 10.70, 10.95, 10.80

Ortwein 0.68

Parowozy 0.89

Rudzki 2.17, 2.10, 2.12

Ursus 2.70

Zawiercie 42.—, 43.—, 41.—

Borkowski 3.85, 3.80, 3.85

Spirytus 3.80, 3.85

Brown Boveri 3.30

Czersk 0.94, 0.96

Gosławice 81.—

Lazy 0.43

Węgiel 110.50, 109.50, 109.75

Cegielski 45.—

Lilpop 28.—, 27.75

Norblin 170.—

GIEŁDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 29 kwietnia (PAT.)

Zamknięcie notowań końcowych w guldenach gdańskich.

100 złotych polskich 57,48—57,62

czek na Londyn 25,01

Telegraficzna wypłata:

na Warszawę 57,42—57,59

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 29 kwietnia (PAT.)

Notowania końcowe.

New-Jork 4,85¹/₈ Holandia 12,14

Francja 124,02 Belgia 34,93¹/₂

Włochy 91,00 Niemcy 20,49

Szwajcaria 25,25¹/₂ Hiszpania 27,52

Portugalia 2,53 Danja 18,21

Szwecja 18,16 Norwegia 18,81

Praga 164,00 Helsingfors 198,00

Wiedeń 34,51 Warszawa 48,50

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 29 kwietnia (PAT.)

Notowania końcowe.

Londyn 124,02 N. Jork 25,58

Belgia 355,50 Hiszpania 450,50

Włochy 135,50 Niemcy 605,00

Rumunia 16,10 Holandia 1021,00

Szwecja 683,00 Szwajcaria 491,00

Praga 75,80

RUCH WYDAWNICZY.

POLSKI PRZEWODNIK KATOLICKI.

Staraniem Katolickiego Towarzystwa Wydawniczego w Warszawie, a nakładem Księgarni Kroniki Rodzinnej ukazał się pod redakcją A. L. Szymańskiego rocznik pierwszy „Polskiego Przewodnika Katolickiego”.

Obszerny ten rocznik o pięciuset stronach drobno druku jest pierwszą u nas próbą zogniskowania całokształtu wiadomości o katolickich organizacjach religijnych, dobroczynnych kulturalno-oświatowych i zawodowych. Na treść jego składają się rozdziały następujące:

- 1) Życie kościelne, 2) Akcja charytatywna, 3) Życie społeczne, 4) Ruch umysłowy, 5) Sztuka kościelna, 6) Sprawy gospodarcze, 7) Uzupełnienia.

Wśród autorów widzimy takie nazwiska działaczy i pisarzy katolickich, jak ks. dyr. Roman Archutowski, poseł Stefan Bryła, ks. kanclerz Zy-

gmunt Choromański, ks. prał. Aleksander Fajęcki, ks. T. Galdyński, inż. Aleksander Hauke, ks. prof. Bronisław Kolański, Helena Lutostańska, poseł Tadeusz Mendrys, poseł Jan Puchalka, ks. prof. Jan Szmigielski, ks. prof. S. Szydelski, ks. prof. Bolestaw Wilanowski, ks. rektor Marjan Wiśniewski, ks. prof. Aleksander Woycicki, i wielu innych.

Całość ozdobiona czterdziestu portretami episkopatu polskiego, przedstawia się zajmująco. Każdy działacz społeczny znajdzie w „Polskim Przewodniku Katolickim” wiele pożytecznego materiału.

„MUZYKA”

Redakcja popularnego miesięcznika „Muzyka” powzięła myśl poświęcenia ostatniego (kwietniowego) numeru całkowicie stuletniej rocznicy śmierci Beethovena, która była ostatnio obchodzona w sposób uroczysty na całym świecie.

Pomysł ten, niezmiernie aktualny ze względu

na ubogość naszej beethoveniany, został zrealizowany przez redakcję w sposób godny uznania. Całość numeru przedstawia się w formie monografii zbiorowej, dającej jasny pogląd na życie i na twórczość Beethovena i na stosunek jej do naszej epoki. Szczegółową biografię mistrza kreśli prof. Stanisław Niewiadomski; uzupełniają ją artykuły Román Rollanda i W. Hulewicza. Analizę twórczości Beethovena daje prof. dr. Lucjan Kamiński, zaś sławny muzykolog wiedeński Guido Adler bada skrupulatnie styl beethovenowski. Stosunek stylu tego do pojęć estetycznych naszych czasów wyświeśla szereg autorów: K. Szymanowski, L. Różycki, H. Opieński, F. Szopski, de Falla, Ch. Sinding, P. Mascagni, W. Mengelberg, W. Furtwängler, E. Ysaye.

Całość numeru uzupełniają artykuły W. Hulewicza, M. Glińskiego, B. Szarlita, H. Springera, E. Felleri i in., fragmenty z listów Beethovena, sprawozdania z uroczystości beethovenowskich w

Polsce i z międzynarodowego obchodu rocznicy śmierci mistrza w Wiedniu, oraz przegląd prasy, poświęcony Beethovenowi.

Numer beethovenowski zdobią liczne portrety i ilustracje w technice.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Kapucyńska 13.

„KRÓL KIRGISKI ABDA-CHAN”

Jest to 72 tomik „Roju” z cyklu Polacy na szlakach świata” pisma Al. Czowskiego. Zaopatrzony mapką daje barwny obraz ekspedycji przez stepy Azji środkowej.

AROMATYCZNA, MOCNA I WYDAJNA. WSZECHŚWIATOWA FIRMA, ISTNIEJĄCA OD ROKU 1762

DECYZJA

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecni: Przewodniczący Sędzia Okr. Moskwa, za sekretarza apl. Szymankiewicz. Dnia 30 marca 1927 r. Sąd Okręgowy w Łodzi na posiedzeniu publicznym w Wydziale Cywilnym w składzie jednoosobowym rozpoznawał podanie Józefa Wolskiego o wzbronienie wypłat i unieważnienie listów zastawnych Towarzystwa Kredyt. m. Łodzi i na zasadzie art. 7—9 i 12 Ustawy z dnia 26, VII. 19 r. o utraconych tyt. na okaziciela (Dz. U. 67 poz. 406)

postanawia:

1) unieważnić następujące listy zastawne Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, a mianowicie: 37 sztuk listów zastawnych Łódzkiego Miejskiego Towarzystwa Kredytowego 5% serji VII po rubli 100, na ogólną sumę rubli 3700, za NN 093868, 091034, 085035, 092131, 092106, 093687, 094253, 093413, 093639, 093347, 093514, 093286, 093393, 091901, 093431, 092754, 092057, 085797, 093198, 091900, 086125, 091871, 093902, 092105, 091698, 092764, 092755, 089264, 093960, 090490, 093345, 092135, 093274, 091385, 093955, 092763, 091306, — 6 (sześć) sztuk listów zastawnych tegoż Towarzystwa 5% VII serji po 250 rs. na sumę rubli 1500 za NN 070196, 069584, 066305, 069794, 068885, 070742, — pięć sztuk listów zastawnych tegoż Towarzystwa 5% serji VII po 500 rs. na sumę 2500 rs. za NN 045571, 054937 051761, 048713, 054586, — dwie sztuki listów zastawnych tegoż Towarzystwa 4 1/2%, serji VI po 100 rb. na 200 rs. za NN 069439 i 069566, — dwie sztuki listów zastawnych tegoż Towarzystwa 4 1/2%, serji VI po rubli 250 na sumę rs. 500 za NN 049341 i 045748 oraz jednego listu zastawnego tegoż Towarzystwa serji VII, 5% na rs. 1000 za N 032284; 2) odpis niniejszej decyzji doręczyć Towarzystwu Kredytowemu m. Łodzi, oraz 3) zarządzić ogłoszenie tej decyzji w „Monitorze Polskim i „Kurjerze Łódzkim”.

Sędzia (—) MOSKWA.

Za zgodność: Sekretarz (—) DEMBOWSKI.

Odpis. Z. 225/24

DECYZJA

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Obecni: Przewodniczący Ingersleben, za sekretarza apl. Szymankiewicz. Dnia 22 marca 1927 r. Sąd Okręgowy w Łodzi na posiedzeniu publicznym w Wydziale Cywilnym w składzie jednoosobowym rozpoznawał sprawę z podania Anieli i Rajnholda von Neuhoff-Ley o wzbronienie wypłat i na mocy art. 7, 8 i 12 Ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. 67 poz. 406).

postanawia:

unieważnić następujące Listy zastawne Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, a mianowicie: NN 26522, 27133, 27520, 27521, 27522, 27523, 27827, 27828, nominalnej wartości po 1000 rubli NN 45289, 45300, 46095, 46561, nomin. wartości po 500 rubli, oraz NN. 86720, 86721, 87979 nomin. wartości po 100 rubli; odpis niniejszej decyzji doręczyć Towarzystwu Kredytowemu m. Łodzi, oraz zarządzić ogłoszenie tej decyzji w „Monitorze Polskim” oraz „Kurjerze Łódzkim”.

Sędzia (—) Ingersleben

Za zgodność: Sekretarz (—) B. Dembowski.

Odpis. Z. 481/24.

Odstąpię

2 duże, czyste frontowe pokoje z przedpokojem i telefonem. Centrum miasta, tuż przy Piotrkowkiej. Blizszych informacji zasięgnąć można w sklepie W-nej Bogusławskiej, Ul. Andrzeja Nr. 3.

Powazna Fabryka

chemiczna poszukuje do celów reklamowych tanie podarki (lusterka, ołówki, galanterje, biuterje) i uprasza o złożenia ofert z wzorami i cenami. JULIAN KRÓL, Bydgoszcz.

Dr. med. I. Bette

choroby wewnętrzne i dzieci. Piotrkowska 6, telef. 44-95, przyjmuje od 8-11 i od 4-6.

ZDROJOWISKO KRZESZOWICE

Koło Krakowa

piękna górzysta i lesista okolica.

Kapiele siarczane, gazowe, masaż elektryczny i ręczny, elektryzacja, naświetlanie kwarcowe. — Zakład otwarty od 1-go maja b. r. — Blizszych wyjaśnień udziela Zarząd.

Wyrób krajowy: SPINACZ DO AKT „IRI” opatentowany pod W U 424.

Najpraktyczniejszy, tani i dokładnie pracujący spinacz. Za pomocą spinacza „IRI” można zaszywać akta przez grzebień, żyć na brzoju, przyczepiać adresy na drzewie, na skrzyniach, tekturze, skórze i t. p. Spinacz „IRI” jest wykonany z trwałego materiału z precyzyjną dokładnością. Cena zł. 25.

Dla odsprzedających wysoki rabat. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE GREX Sp. z o. o. Poznań, 27. grudnia 9.

Na dogodnych warunkach!

Rowery! angielskie i francuskie

marki „Lougosor” oraz części rowerowe nabyć można w firmie „Dobropol” Piotrkowska 73 Warsztat reperacyjny oraz lakierniczy.

Do wynajęcia

dla inteligentnych chrześcijan letnisko w dworze w wol. Całodzienne utrzymanie pięć złotych od osoby. Miejscowość zdrowa, ładna, kąpiel rzeczna, park świeżkowy, pianino, biblioteka. Komunikacja wygodna koleją oraz autobusem idącym w stronę Warty. Na miejsce półtorę godzinny jazdę od Łodzi.

Wiadomość na miejscu Smardzew poczta Sieradz, albo w Łodzi ul. Szkolna 12, mieszkania 1 — od 4-ej do 7-ej po południu.

SZCZURY MYSZY

Jedyny prawdziwie skuteczny środek. Żądać wszędzie. Lab. Chem. J. Sroczyński i S-ka Warszawa Elektryczna 21. Tel. 65-11.

Renomowany Zakład Fryzjerski

Szwarc i Jabłoński

ŁÓDŹ, Moniuszki 2, :: tel. 28-86

Tania dzierzawa

jest w Dalikowie za Aleksandrowem 16-cie kilometrów szosą sąd przestępni około 12 morgów — drzew owocowych przeszło 2000 sztuk przytem morga truskawek, morga malin, pół morgi porzeczek warunki na miejscu.

Czopki hemorojdalne Gą seckiego (z Kogutkiem) usuwają ból krwawienie swędzenie, pieczenie zmniejszają Guzy (tylaki), sprzedają apteki i składki apteczne.

Naraty tania!

Tylko w firmie „KREDYT” Nawrot 15 I p. kupuje się towary wełniane, bawełniane, obuwie, firanki — kapy — kołdry, bielizna, damską i męską

Na Pańo taktanio jak za gotówkę „Nawrot 15, róg Sienki” I p. fr

Do akt. Nr. 195/27 r

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Leonard Naborowski, za mieszkały w Łodzi przy ul. Głównej pod nr. 17, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. o głazca, że w dniu 6 maja 1927 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Kilińskiego pod Nr. 169 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Mojżesza H. Warszawskiego składających się z przedręzy ocenionych na sumę zł. 9653,23 gr. Łódź, d. 29/IV-1927 r. Komornik L. Naborowski. Bydgoszcz.

PASKI BIODROWE gumą kombinowaną, najnowszej konstrukcji, zastosowane do dzisiejszych wymagań mody polecane. Pierwszorzędna Pracownia Gorsetów „MARTA” Łódź, Piotrkowska 109, front II piętro.

Dr. med. H. LUBICZ

powrócił. Cegielniana 43. — tel. 41-32. — Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od godz. 8—10 i 5—8.

DR. MED. PRYBULSKI

choroby skórne włosów weneryczne i moczopłciowe. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) promieniami Roentgena od 9—2 i od 4—8, 4—5 dla pań oddz. poczekalnia. Zawadzka nr. 1.

Dr. med. P. BRAUN

Poludniowa 23 Specjalista Chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje 9 do 12 i od 5—8 wiecz. Tel. 40-26.

Dr. med. Niewiański

Sienkiewicza 34. Choroby skórne i weneryczne. Naświetlanie lampą kwarcową. Przyjmuje od 5 do 8 po południu.

DOM

se składem, stajnią, podwórzem, ogrodem w najświetniejszej ulicy Bydgoszczy do sprzedania. Informacji udziela M. Wójciszki, Gdańska 115, Bydgoszcz.

DR. MED. L. Pikielny

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 4—5 NAWROT Nr. 8 Telef. 19-90.

PIERWSZA SZKOŁA PLYWANIA Kierownictwo Szkoły Pływania zawładnia się przyjmuje zapisy przy ul. Wólczanckiej 123 (Gimn. p. Skrzypkowskiej sala Gimnastyczna). W tygodniu od godz. 6—8 W piątek 7—8 wiecz. Oplata wynosi dla pań i panów 12 zł. mies. uczniów i uczennic 8 „

DZIŚ PREMIERA!

Wielki podwójny 16 aktowy program! Najnowsza sensacja świata!

Arcydzieło znanej wytwórni Fox-Film

„Liść figowy” (Adamie, nie mam się w co ubrać)

Sztuka filmowa w 8-iu aktach,

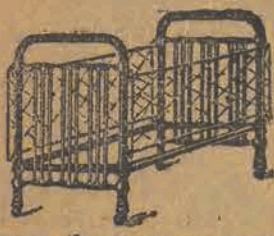
w roli głównej wielokrotnie premjowana piękność Australijska — Olive-Bordon Wielka rewja mód!

i znaki — Georg O'brien mity — Piękno nagości!

Specjalna ilustracja muzyczna! Niebawala far sa w 8-miu aktach

Więcej płacy mniej roboty

sa w 8-miu aktach

Wózki sportowe na gumach z budkami od Zł. 50

Łóżka metalowe i polowe - Materace - Łodownie-Umywalki

w najbogatszym wyborze na najdogodniejszych warunkach poleca najstarsza w Łodzi fabryka mebli żelaznych J. B. WOŁKOWYSKI SIENKIEWICZA 3/5 telefon 37-70 Narutowicza 11. — Firma istnieje od 1896 roku. UWAGA: Wypożyczamy łóżka na letnie mieszkania.

Kasa Chorych m. Łodzi.

ogłasza niniejszem

KONKURS

na posadę lekarza-referenta lecznictwa w jednej z większych przychodni Kasy Chorych.

Ubiegający się o powyższe stanowisko winni obok podania, zawierającego krótki życiorys, wykazać się posiadaniem przynajmniej 10-letniej praktyki lekarskiej, znajomości wszystkich działów medycyny i praktyki administracyjno-lekarskiej. Ponadto należy załączyć następujące dokumenty: 1) Metrykę urodzenia. 2) Dowody, stwierdzające obywatelstwo polskie. 3) Dyplom doktora wszech nauk lekarskich z prawem praktyki w Państwie Polskiem.

Wynagrodzenie referenta lecznictwa za osiem godzin dziennej pracy odpowiadać będzie honorarium, ustalonym w cenniku plac lekarskich Kasy Chorych. Blizszych informacji udzieli Naczelny Lekarz Kasy Chorych.

Podania uprasza się kierować do Zarządu Kasy Chorych m. Łodzi, Wólczańska Nr. 225 w terminie do dnia 20 maja 1927 roku.

KASA CHORYCH m. ŁODZI.

(-) Dr. Samborski (-) A. Kazimierzczak Dyrektor w. z. Przewodniczący Zarządu.

Odpis. Z. 345/25.

DECYZJA

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Obecni: Przewodniczący Sędzia Okręgowy Ingersleben, za sekretarza apl. Szymankiewicz. Dnia 22 marca 1927 r. Sąd Okręgowy w Łodzi na posiedzeniu publicznym w Wydziale Cywilnym w składzie jednoosobowym rozpoznawał sprawę z podania Edwarda Bersona, Michała Bersona i Julji Roztockiej — o wzbromienie wyplat z listów zastawnych Tow. Kredyt. m. Łodzi i na mocy art. 7, 8 i 12 Ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. (Dz. U. 67 poz. 406) o utraczonych tytułach na okaziciela

postanawia:

unieważnić następujące 4 1/2% Listy zastawne Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, a mianowicie: NN 20302, 21357, 25305 — wartości nominalnej po 500 rubli NN 40430, 40493, 40887, 41126, 42011, 42568, 43105, 43504, 43505, 43555, 44299, 46 736 — wartości nomin. po 250 rubli i NN. 60588, 62608 — wartości nomin. po 100 rubli; odpis niniejszej decyzji doręczyć Towarzystwu Kredytowemu m. Łodzi, oraz zarządzić ogłoszenie tej decyzji w „Monitorze Polskim” oraz „Kurjerze Łódzkim”.

Sędzia (—) Ingersleben Za zgodność: Sekretarz (—) B. Dembowski.

PARK „Juljanów” W niedzielę, dn. 1 maja 1927 r. OTWARCIE PARKU na sezon letni dla Sz. Publiczności od godz. 8 rano. Na miejscu: Mleczarnia — Piwiarnia, Owocarnia, napoje chłodzące i t. p. Dla rozrywki: sala tańca, karuzel, huśtawki, strzelnica, łódki i t. d. W niedzielę, święta i soboty do tańca przystąpić będzie orkiestra dęta Tow. Akc. I. K. Poznańskiego. Zaprasza się wysiedleci i szkoły na dnię powstania, którym udziela się wszelkich ustępstw. Z poważaniem ZARZĄD.

Do akt. Nr. 345/27 r.

Do akt. Nr. 555/27 r.

Do akt. nr. E 2-27 r.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi STANISŁAW DULKOWSKI, zam. w Łodzi, przy ul. Gdańskiej nr. 6 na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dn. 6 m a j a 1927 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Zeromskiego pod Nr. 9 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Samuela Lasmana, składających się z 3 sztuk weluru na palta i 46 resztek kangarowego towaru na ubrania, ocenionych na sumę 8840 zł. Łódź, d. 20/IV-27 r. Komornik S. Dulkowski.

Dr. med. A. Banasz

Urolog przeprowadził się na Wólczańska 29, telefon 39-88 przyjmuje od 7-8 w

Zdolny Przedrukacz

potrzebny na stałą kondycję do poważnej litografii. Zgłoszenia piśmienne pod „G. G.” do ad ministracji „Kurjera Łódzkiego”.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi LEON WĄSOWSKI, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Przejazd nr. 8, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 10-go maja 1927 r. od godziny 10 rano w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej L. 54, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Samuela Jaska Dreslera składających się z mebli ocenionych na sumę 3040 zł. Łódź, d. 28/IV-27 r. Komornik L. WĄSOWSKI.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi Leonard Naborowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Głównej, pod Nr. 17, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dn. 12 maja 1927 roku od godziny 10-jej rano w Łodzi — przy ulicy N. Zarszewskiej 18, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Samuela Jaska Dreslera składających się z mebli ocenionych na sumę 3040 zł. Łódź, d. 28/IV-1927 r. Komornik L. Naborowski.

OGŁOSZENIA DROBNE.

po 10 groszy za wyraz. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 groszy.

Ogłoszenie.

do sprzedania, szafa niemieckie siodło oficera, szablka kawalerska nikielowa na, maszyna do kawy nikielowa do zaparzania, kredens dębowy clemny z marmurem, dywanik. Kilińskiego 84, II p. m. 23 Bąkowskiego. 2657

Posady i prace.

Zaoferowane. Reprezentanta posady szuka się dla nowego bardzo kuranego artykułu. Branża papierniczo-galanteryjna. Oferty względnie osobiste zgłoszenia proszę muje inż. Józef Herdin, Sikierniewice, Galeckiego 6.

MEBLE! Dywany, Łóżka metalowe, otomany, leżanki ma terace patentowane i miękkie, krzesła gładkie, meble kuchenne, biurowe, biurka, biblioteki, etykiety, Wieszadła, białe saloniki. W dużym wyborze poleca na raty Magazyn Mebli Wł. Romiszowskiego — Piotrkowska 116 I p. front, tel. 2161.

„Chevrolet” na chodzie do sprzedania z powodu zmiany marki. Wiadomość ul. Zagajnikowa 34, codziennie godzina między 3—5 po poł. 2634

Maszynę Singera okazjnie sprzedam. Główna L. 59, oficyna, III piętro, m. 22, od 10—4-jej. 2638

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Okazjnie sprzedam kredens, stół krzesła, otomanę, tremo, szafę, garderobę 162ka, materace, lodówkę dużą dla piwiarni. Sienkiewicza 59, m. 42. Oficyna, pierwsza piętro. II wejście. 2606

Table with 2 columns: CENY PRENUMERATY and CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH. Includes subscription rates and local ad prices.

Redaktor Naczelny: Czesław Gumkowski. Wydawca: Jan Stynutkowski. Z upoważnienia T-wa Drukarsko-Wydawniczego Sp. z ogr. odp.